

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusításba nem bocsátható!

XL. évfolyam

108 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1934. évi május 16

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegrészen 6 lej, páratlan (jobb) szövegrészen 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK TEMESVÁRT!

Haláldumping

A konfliktus, amely nemrégiben egyrészt Japán, másrészt pedig Európa és Amerika között Kína uralása kérdésében kirobbant, megértette velünk, hogy Japán elérkezettnek látja az időt szándékai megvalósítására és a kínai nyitott ajtót, ahogy a nagyhatalmi versengés Kínában való szabad érvényesülését elnevezték, becsapni készült egyszermindenkorra Európa és Amerika orra előtt. Ami csak arra mutat, hogy Japán nagy bajokat lát vagy sejt e két világrészbe, ha erre a lépésre most elszánta magát. Amint hogy nagy bajok voltak a két kontinensen, amíg Japán a világgazdasági krízis legvadabb dulása idején elhatározta az európai és északamerikai áruinak Ázsiából, Afrikából és Délamerikából való kiszorítását.

Tudjuk, hogy Japán nem tehet egyebet, minthogy feltartóztatatlannul sodródjék végetre felé. Amikor hatalmába kerítette Mandzsuriát, és Dzsehoit, nem csupán az a szándék vezette, hogy óriási emberföldlegének egy részét oda telepítse, hanem, hogy megkaparintsa a kulcsot, amellyel egyedül nyithassa és zárhassa Kína kapuját és a 400 millió birodalmat gyarmatosíthassa. Japán külpolitikáját egyedül a páratlan arányú tulajdonos-diktátúra imperializmus irányítja és a gazdasági piacok meghódítására indított dumping-hadjárat is ennek az egyenes és céltudatos folyamata. A japán nagyipar akkor, amikor az exportpiacok a világgazdasági válság kórjának bacillustelepeivé kezdtek átalakulni, előbb runt vezetett ezekre a piacokra s aztán az általa támasztott zavarban a maga áru részére hódította meg őket. Nemcsak árai olcsóságával, amit az összehasonlíthatatlannal olcsóbb termelési viszonyok tesznek lehetővé, hanem első sorban kiviteli hálózata nagyszabású megszervezettsége révén. Megdöbbentő számadatokat lehetne felsorakoztatni arra vonatkozólag, hogy Japán a legfontosabb iparágakban hol mindenütt tette be már az ajtót az európai és északamerikai áru előtt.

A közgazdászok nem leplezett aggodalommal szemlélik a japán exportáru hódító útját és egyetlen reményüként a kivitel szisztematikus megszerzését ajánlják; a termelési költségeknek a japán színvonalra való leszállítása ugyanis, ami a gyáraknak katonás fegyelmű munka-kaszárrá váló átalakításával és a munkásoknak páriáslásba való visszavetésével lenne egyértelmű, teljességgel elképzelhetetlen és valószínűtlen. De a közgazdászok nem csupán azokra az ajtókra függesztik komoruló tekintetüket, amelyeket a japán imperializmus csap be egymásután az európai és amerikai exportiparok előtt, hanem nyíltan kezdik állítani, hogy Ázsia, Oroszország, sőt Délamerika és Afrika is mind nagyobb mértékben zárkóznak el vagy fogynak elzárkózni Európa és az Egyesült Államok kiviteli cikkei előtt.

Japán befészkelte magát Indiában, az északafrikai partvidéken, a Levántában, Délamerikában, a jelenlegi japánellenes bojkott dacára Kínában is, behatolt magába Európába, — mi van még hátra? De ugyanakkor épülőben van India, Délamerika, Egyiptom, Kína, Holland-Kelet-India, a Fülöpín, Sziam, Perzsia, Törökország ipara is, jobbra persze még angol-francia-amerikai tőkével és last not least Szovjetország sem tétlenkedik. Vannak, akik azt állítják, hogy

Bukarest, május 15.
Az utóbbi napok inkább záporjellegű eső mentő módon feljavították a mezőgazdaság helyzetét, azaz a terméskilátásokat, de minden jövővi hatásuk ellenére is elégteleneknek bizonyulnak. A földművelésügyi minisztérium áttekintése szerint még több esőre van szükség. Tekintettel erre a még bizonytalan helyzetre, a kormány várakozó álláspontra helyezkedett a gabonával való takarékoskodás kérdésében s erre vonatkozó intézkedéseit, illetőleg ezek megváltoztatását az időjárás alakulásától teszi függővé.

A kormány gazdasági bizottsága szombaton este — mint röviden már jelentettük — Tatarescu miniszterelnök elnökletével ülést tartott, amelynek napirendjén a gabonakiviteli tilalom problémája szerepelt. Sassu földművelésügyi miniszter és Manolescu-Strunga alminiszter be-

számoltak az esőzés folytán jelentősen megjavult gazdasági helyzetről s javasolták a napokban hozott gabonakereskedelmi megszorítások részbeni felfüggesztését.

A gazdasági bizottság az előterjesztés alapján kimondta, hogy mindazok a gabonaszállítványok, amelyeket határidős szerződéssel május 9-ike előtt kötöttek le, szabadon kimehetnek az országból, ha már uszályhajókba be vannak rakva, avagy behajózás alatt állanak.

Ezzel egyidejűleg a gazdasági bizottság feloldotta a belföldi gabonakereskedelmi lefoglalására, helyesebben helyhez kötöttségére vonatkozó rendelkezését, úgyhogy a gabonakereskedelem az ország belsejében ismét szabadabbá vált.

Sassu miniszter a gazdasági bizottság ülése után úgy nyilatkozott, hogy amennyiben az időjárás ezután kedvező lesz, tehát folytatódik az esőzés, a kormány teljesen visszavonja a

gabonakiviteli tilalmat, viszont ha a szárazság visszatér, ezt a tilalmat ismét megszigorítja. Ez utóbbi esetben korlátozni fogják a lisztforgasztást s csak kevert lisztet engednek forgalomba hozni. A miniszter mindenesetre hangsúlyozta, hogy a jelenlegi mezőgazdasági helyzetből és a kilátásokból ítélve, a közönség nyugodt lehet afelől, hogy a belföldi fogyasztás szükségletei biztosítva vannak. A minisztérium számadatai szerint a szárazság ellenére is elegendő buza és kukorica van az országban, úgy bevetésre, mint táplálékra, az új termésig.

Manolescu-Strunga alminiszter ismételtén arra hívja fel a gazdákat, hogy most gyorsan fejezzék be a vetést, a szabadabbá vált területeket pedig takarmánymagokkal és zöldszéggel vessék be. Ő is hangsúlyozta, hogy gabona bőven van s nincs semmi indokoltsága már a gabonárák emelkedésének.

Az esőzés nyomán

Felszabadították a belföldi gabonakereskedelmet

A május 9-ike előtt külföldre eladott gabona még kivihető

Május 26-án kezdődik a parlament rendkívüli ülásszaka

Bratianu Dinu újból külföldre utazik

Bukarest, május 15.

Amint már a múlt héten jelentettük, a törvényhozó testületek elnökei azt javasolták a kormánynak, hogy a parlament rendkívüli ülásszakát ne június közepére, hanem már ennek a hónapnak a végére hívja össze. A kormány — ezt is hírül adtuk — magáévá tette a javaslatot, most pedig elhatározta, hogy a rendkívüli ülásszak május 26-ikán vegye kezdetét.

Addig elkészül az új költségvetés törvényjavaslat s megválogatják a rendkívüli ülásszakban letárgyalandó és megszavazandó többi sürgős jellegű javaslatot is. Valamennyi törvényjavaslatot mindjárt a megnyitás napján beterjesztik s az ülásszak csak ezeknek az első napon benyújtott javaslatoknak a vitájára és megszavazására fog szorítkozni.

Valószínű ezek után, hogy a rendkívüli ülásszak június közepére, amikor össze-

ülését eredetileg tervezték, már be is fejeződik.

ISMÉT KÜLFÖLDRE UTAZIK A KORMÁNYPÁRT ELNÖKE

A kormánypart központi végrehajtóbizottságát csütörtök délutánra egybehívták. A nagyszabású vezetőségi ülésen Tatarescu miniszterelnök tüzetes beszámolóban fogja ismertetni a politikai helyzetet s állást foglal minden fontosabb pártbeli és állami probléma tekintetében.

Beavatott körökben úgy hírlik, hogy Bratianu Dinu pártelnök mindjárt másnap, pénteken, újból külföldre utazik üdülni. Ezalkalommal nem Olaszországba, hanem a németországi Kissingenbe megy, ahol rendszeresen kezelteni szokta magát. Azt még nem tudni, hogy a rendkívüli parlamenti ülásszak idejére hazajön-e, vagy nem.

Az ellenzéki berkek úgy a parlament

hamaros összehívását, mint Bratianu Dinu váratlan újabb elutazását azzal a feszültséggel hozzák összefüggésbe, amely a kormánypart belső helyzetét és általában a politikai helyzetet jellemzi.

A csütörtöki pártvezetőségi ülésen dönt a kormánypart a kormány kíváncsiságát mutatkozó átszervezése kérdésében is.

HIVATALBÓL ROMANOSITJAK VISSZA A CSALÁD- ÉS HELYSÉGNEVEKET

Irtunk róla annakidején, hogy Rusu-Abrudeanu alsófehérmegyei szenátor parlamenti kezdeményezéséből javaslatot terjesztett be a régi román család- és helységnevek visszaállítására vonatkozólag. Ezt a javaslatot a szenátus elnöksége magáévá tette s átküldte a törvényvéleményező tanácshoz jóváhagyás végett.

A törvényvéleményező tanács most foglalt állást a javaslatot illetőleg.

ha megengedik nekik.

Japán nemcsak a politikai sajtót akarja betenni Kínában, hanem a gazdaságát is s nemcsak Kínában.

És hogyan védekeznek ez ellen az európai közgazdászok.

Sehogy.

Fejlesztik a háborús ipart.

Ők csak a haláldumpingot ismerik.

Tessék kívágni és eltenni!

7. sz. SZELVÉNY a B. L. májusi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab májusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 májusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteni, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Azt ajánlja, hogy a javaslatból küszöböljék ki a kötelezőség elvét s ehelyett a családnevek visszarögzítését hivatalból, az érdekeltek kérése nélkül eszközöljék, abban a fellebbezésben, hogy a csatolt tartományok polgárainak, tekintet nélkül arra, hogy milyen nemzetiségűnek vallják most magukat, nem érdekük tiltakozni ősi nevük visszaállításá ellen.

A Rusu-Abrudeanu-féle javaslat tudvalevőleg törvényesen ki akarta mondani, hogy mindenki köteles kérvényezni magyarságot nevének, ha az 90 évesnél nem régebb, a visszaváltóztatását. A törvényvéleményező tanács ajánlása szerint ugy kell biztosítani a szerzett jogok tiszteletbentartását, hogy az érdekeltek békésmentes beadvánnyal megfellebbezhetik nevük hivatalból történt visszaváltóztatását bizonyos meghatározott határidőn belül. Aki ezt a határidőt elmulasztja, arról majd feltételezik, hogy hallgatlagosan hozzájárult neve visszaváltóztatásához.

Ezek után azt hiszik, hogy a törvényvéleményező tanács sugalmazásának figyelembevételével a Rusu-Abrudeanu-féle javaslatot a rendkívüli ülésükben megszavazzák s a nyáron már törvényerőre emelkedik.

Budapestre szökött Habsburg Antal főherceg csalója

Budapest, május 15.

A bécsi rendőrség rádiósürgöny útján értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Perics Iván hírhedt nemzetközi szélhámos, aki legutóbb Habsburg Antal főherceget becsapta, állítólag Magyarországra szökött.

Perics szerajevói származású coffer, aki egész Európában ismert szélhámos. Legutóbb Klagenfurtban kicsalt egy autót és egész Ausztriát végigszélhámoskodta. Alfonz exkirály titkáranak adta ki magát és különösen Klagenfurtban, Bécsben és Pörtschachban károsított meg sok embert.

A rendőrség ma délen akarta letartóztatni, de időközben megszökött. Azt hiszik, Magyarország felé vette útját. A budapesti rendőrség széleskörű nyomozást indított a szélhámos kézrekerítésére.

Tüzriadalom a pesti mintavásáron

Budapest, május 15.

Vasárnap délután három órakor a Nemzetközi Árumintavásáron óriási tüzriadalom volt.

A kiállítás élelmiszer-csarnoka tüzet jelzett, mire a tűzoltóság teljes készenléssel vonult ki.

A pavillon ugyanis fából épült, amely teljesen kiszáradt és rendkívül gyúlékony volt és a legnagyobb veszedelemet jelentette a többi csarnokokra.

A tűzoltóság megérkezése óriási riadalmat okozott a mintavásár közönsége között, de akkor derült ki, hogy

semmi baj nincs, mert a pavillon éppen áll a helyén s tüznek sehol semmi nyoma.

Megállapították, hogy valaki rossz tréfát csinált és az önműködő tűzjelzőkészülék gombját benyomva, jelzést adott a tűzoltóságnak. Az éretlen tréfa szerzőjét most keresi a rendőrség.

Ravasz László dr. református püspök az antiszemitizmus ellen

„Nem ismerjük el azt az elvet, hogy a zsidó más értékű nép, mint a keresztény”

Budapest, május 15.

Ravasz László dr. református püspök rendkívül érdekes előadást tartott a budapesti Skót-misszióban a zsidó kérdéssel.

— Csak itt nyilatkozhatom a zsidó kérdésről, mert nálunk e kérdésnek „rossz az akusztikája”. Az egyik oldalon arra szorítkozik a törekvés, hogy a zsidókat beol-

vassák, a másikon pedig, hogy megtérítsék. Ez azonban nem oldja meg a zsidó kérdést, mert a nemzetiszocialista elméletek árja jelszavaival ugyanis mindig lesz zsidó-kérdés.

— Mi azonban nem ismerjük el azt az elvet, hogy a zsidó más értékű nép lenne, mint a keresztény.

Miről tárgyalt a török külügyminiszter Bukarestben és Belgrádban?

Titulescu is Belgrádba utazott

Bukarest, május 15.

Diplomáciai körökben feltűnést kelt, hogy vasárnap este Titulescu román külügyminiszter is Belgrádba utazott Tevfik Rüşdy bej török külügyminiszterrel, aki — mint ismeretes — három napon át tárgyalt Bukarestben. A két külügyminiszter megbeszélései elsősorban a balkáni paktum és a Szovjetszövetséghez való viszony kérdése körül mozogtak, mert mind a két probléma tisztázásában fontos szerep jutott Tevfik Rüşdy bejnek.

A balkáni paktum ügyében fordulatot jelentett az a látogatás, amelyet Jeftics délszláv külügyminiszter a közelmúlt napokban Szófiában tett s amely bizonyos mértékben erősítette a bolgár álláspontot. Bulgária köztudomásúlag csak kikötésekkel hajlandó hozzájárulni a Balkán-paktumhoz, tehát csupán fenntartásokkal kész elismerni a jelenlegi balkáni területi helyzetet.

Tevfik Rüşdy bej és Titulescu kétségtelenül azért utaztak együtt Belgrádba, hogy közvetlenül megvitassák Jefticstől, mit végzett Szófiában s hármashat tisztázzák a balkáni paktum újabb lehetőségeit.

Ami a Szovjetszövetséget illeti, Rüşdy bej bizonyos közvetítő-tevékenységet végzett Bukarest és Moszkva között s ennek

eredményéről számolt be Titulescunak. Amint a sajtónak adott nyilatkozatából kitűnik, a török külügyminiszter igen jó szemmel nézi a Szovjetszövetségnek a Népszövetségbe való belépését s nyilván sikert kíván a kérdésben Titulescut is. Pohárköszöntőiben mindketten magasztalólag nyilatkoztak Litvinov államférfiui működéséről és a béke biztosítása terén szerzett nagy érdemeiről. Rüşdy bej állítólag annyira előrehaladott állapotba jutatta a Románia és Oroszország közötti tárgyalásokat, hogy Titulescu Genfben már ismét közvetlenül fog tárgyalni a Szovjet megbízottjával.

A hétfőn megkezdődött népszövetségi tanácsülés során egyébként Franciaország és a kisantant teljesen elkészítik a Szovjetszövetségnek a Népszövetségbe állandó tagsággal való belépését s

Titulescu, Benes és Jeftics ezzel kapcsolatban megállapodnak a Szovjettel való diplomáciai kapcsolatok felvételére vonatkozólag is.

Genfi körökben úgy tudják, hogy a kisantantállamok már júniusban kiküldik követeket Moszkvába. Valószínű ezek szerint, hogy a jövő hónapban már teljesen normális lesz a diplomáciai kapcsolat Oroszország és Románia között.

Mit mondott a miniszter

Kapnak-e orvoslást a brassói unitáriusok

Anglia és Amerika hatalmas unitárius szervezetei figyelik a brassói kulturbotrány kimenetelét

Brassó, május 15.

A brassói unitárius templomépítés körül kialakult kulturbotrány az egész ország közvéleményét foglalkoztatja. Minden komoly és igazságtisztelő ember megdöbbenve beszél a történetekről, hiszen példátlanul álló eset, hogy valakit jogos telekkönyvi tulajdonán szabályszerű hatósági engedéllyel megkezdett építkezésében egynehány gyűlölködő ember kívánságára a hatóságok meggátoljanak. De nemcsak az ország közvéleményéből váltott ki felháborodást a szomorú és eléggé el nem ítélt brassói eset, hanem

a külföld is felfigyelt már és Anglia és Amerika nagybefolyású unitárius szervezetei készenlétbe álltak, hogy a brassói unitárius egyházat ért sérelem orvoslást nyerjen.

Az erdélyi unitárius püspök és a brassói unitárius egyház küldöttei múlt hét utolsó két napján tárgyaltak Bukarestben az illetékes tisztelettel a templomépítés ügyében. Többek között kihallgatáson voltak Lapedatu miniszternél is, aki meghallgatta a panaszosokat, alaposan áttanulmányozta a hivatalos iratokat és aztán megnyugtatta a küldötteket. Kijelentette, hogy

a brassói unitárius egyházat a telek törvényesen megilleti és az építkezést törvényes akadályokkal elgáncsolni nem lehet.

Biztatta, hogy ne keseredjenek el, mert a mai napra összehívott minisztertanácsban ő maga fogja előadni ezt a külföldi érdeklődést is felkeltett ügyet és biztosra veszi, hogy a minisztertanács is elismeri és szentesíti az unitárius egyház vitán felül álló jogait.

Lapedatu miniszter helyes állásfoglalásával szemben azonban a nemzetiségi gyűlölködés vitézei is erősen dolgoznak. Azok, akik a háttérben mozogtak az egész hajszát és azok, akik

vállalták a feljelentés és kérvényezés, valamint táviratoztatás csúfos szerepét, minden követ megmozgattak, hogy ármánykodásuk felszűrésre ne végeződjék. Az igazság és hamisság vivja most tusáját a brassói unitárius templom körül és a becsületes emberek hatalmas tömegei feszült érdeklődéssel lesik, hogy melyik lesz a győztes? A faji- és felekezeti gyűlölködés sötét lovagjainak meglehetősen sikerült befolyásolni a miniszter Brassóban járt kiküldöttjét is, aki a vizsgálatot ennek megfelelően vezette. A vizsgálatnál csaknem állandóan jelen lehetett az intrikusok vezére, aki a kihallgatások rendjén őt meg nem illető jogokat bitorkoltatott, míg az egyházat addig, amíg a miniszter betöltő rendelkezéséről nem értesítették, senki meg nem hívta, meg nem hallgatta. Így aztán érthető és természetes, hogy a város autóján kirándulókat rendező miniszteri biztos vizsgálata csak azon a téves vágányon dőcsögött, melyet a törvényes állapotokat alattomosan megtámadó csoport épített ki. Aggodalommal észlelik az igazság hívei, hogy a minisztertanács döntéséhez is azt hívták fel informátorul Bukarestbe, a Filimon Bogdan időközi bizottsági elnök személyében, aki a legaktívabb résztvevője a kisebbségi templom elleni aknamunkának, aki annakidején is valótlanságok felsorakoztatásával, fellebbezéssel támadta meg a telekadományozást, aki az annakidején szenvedett kudarc miatt érthető módon elfoglalt ez ügyben s aki a híres táviratot küldötte a miniszternek, melyben egy néhány párhívt elölleptette „közvélemény” s amelyben a nemzetiségi elfogultság komolytalan érveit vonultatta fel. Ilyen informátort azok, akik komolyan óhajtják az igazság érvényesülését, nem hallgathatnak meg. Miért nem hallgat meg a miniszter olyan brassói ro-

Az Ekcéma

Azok, akik szenvedtek ebben a kínos betegségben és éveken át türelmetlen viselkedéssel álltak ki, a Cadum kenőcs használatát után rövidesen visszanyerték álmukat és nyugalmaikat. Ez a kenőcs beigazolta hatásosságát azáltal, hogy ezer és ezer egyént gyógyított ki, akik régóta szenvedtek ekcémától, sömörtyől, pörsestől, pattanástól, furunkulustól, kelevénytől, kiütéstől, csalánkiütéstől, vérkeletéstől, aranyértől, viszketegségtől, rüh-től, tályogtól, égési sebtől, csipéstől, kergesedéstől, ugyazintén sebesüléstől.

mánokat, akik távol állanak a pártpolitika tülekedéseitől, akik tiszták a nemzetiségi gyűlölködéstől, akik tárgyilagosan és az igazságnak megfelelően tájékoztathatják az igazságot kereső minisztereket? Nyugtalanító és megdöbbentő, hogy az igazságtéves ilyen zökkenők között vergődik, mert alig hihető, hogy így az igazság célhoz juthat. Az azonban bizonyos, hogy a jogában súlyosan megsértett unitáriuság nem fog beletörődni semmiféle igazságtalanságba és jogainak érvényesüléskéért a törvény által megadott minden uton küzdeni fog, és ha a belföldi hatóságok nem fognak igazságot szolgáltatni, attól sem fog visszariadni, hogy ezt a kétségtelenül megbotránkoztató kisebbségi sérelmet a Nemzetek Szövetsége elé terjessze, ahol aztán Amerika és Anglia unitáriusai kétségtelenül teljes erejükkel támogatni fogják az igazság érvényesítését célzó törekvéseket.

Egymillió pengős megrendelést kapott a Ganz-gyár Romániából

Budapest, május 15.

A Ganz-gyár nagyobb mennyiségű megrendelést kapott Romániától. Harminc motorkocsi alvázára és Ganz-Jendrassik-féle nyersolaj-motorra. A megrendelés összege 1 millió pengő. Ez a megrendelés az első eredménye az új román-magyar kereskedelmi egyezménynek, amely annak ellenére, hogy nem tulságosan kedvez Magyarországnak, mégis módot ad a magyar iparnak arra, hogy Románia felé terjeszkedjék.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullét, fejfájás, idegizgalmak, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet.

Szárazság és porfelleg után — eő és hó az Egyesült Államokban

Newyork, május 15.

A szárazság és porfelleg után most heves viharok pusztítanak az Egyesült Államokban, sőt egyes helyeken havazik. Nyugaton napok óta szakadatlanul zuhog az eső.

Dorain Lucy filmszínésznő leánya öngyilkosságot követett el

Athén, május 15.

Az egyik athéni szállodában Dorraine Kitty táncosnő, a magyar származású Lucy Dorain filmszínésznő leánya öngyilkossági szándékból mérget ivott. Eszméletlenül szállították kórházba. Eddig még nem tudták kihallgatni öngyilkossági kísérlete okáról.

**NÉZZE MEG
BUTORKIÁLLÍTÁSUNKAT!**
MODERN VONALAK
ELSŐRANGU MINŐSÉG
GYÁRI ÁRAK
KEDVEZŐ FIZETÉSI
FELTÉTELEK

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
MAROSVÁSÁRHELY—BRASSÓ
BUCUREȘTI

Nagy ünnepség készül Károly király hazatérésének évfordulójára

Bukarest, május 15.
A bukaresti hatóságok kivételes fény-nyel és pompával karják megrendezni az idén az uralkodó visszatérésének évfordulóját. A kormány máris foglalkozik az ünnepségek terveinek kidolgozásával. A kamarában június 8-án ünnepi díszülést tart, a cotroceni fennsíkron pedig a hadsereg és a főváros összes diákjai elvonulnak ezen a napon.

Békeajánlatot tettek a francia hitelezők

Követeléseiket hajlandók kétszázmillió lejellel leszállítani — A többi hitelezők ragaszkodnak a szakértői jelentés megállapításaihoz

A román delegátusok nem fogadták el a franciák ajánlatát

Páris, május 15.
Ugy a külföldi, mint a romániai lapok különféle képpen kommentálják a párisi tárgyalások eddigi eredményeit. Egyes lapok szerint a román kormány kiküldötteinek jelentős engedményeket sikerült kivívniuk a külföldi hitelezőktől, mások nagy pesszimizmussal ítélik meg a helyzetet, amiből politikailag is messzemenő következtetéseket vonnak le. Ezt a bizonytalanságot igyekszik eloszlatni az alábbi nyilatkozat, melyet a helyzettel ismerős egyik francia pénzügyi szakértő tett a sajtó képviselői előtt:

— Nem lehet egyelőre eredményekről beszélni — mondta. A tárgyaló felek álláspontja annyira különböző, hogy idő kell, amíg azokat összehangba lehet hozni.

A franciák kivételével csaknem az összes többi hitelezők mereven ragaszkodnak a Románia gazdasági és pénzügyi helyzetéről tett szakértői jelentés megállapításaihoz.

A franciák viszont belátták, hogy Románia

nem fizetheti meg a jelentésben feltüntetett összegeket s ennek megfelelően körülbelül 200 millió lejellel hajlandók csökkenteni követeléseiket.

Ezzel szemben azt kérik, hogy a román kormány pontosan teljesítse a megkötendő egyezményből származó fizetési kötelezettségeit. Másodszorban a multban elmaradt tételekről bocssáson ki kamatozó kötelezetvényeket, harmadszor pedig a szelvényeket egy előre megállapított esedékességi táblázat szerint váltssa be.

A román kormány delegátusai ezideig még nem fogadták el a franciák ajánlatát. Azzal érvelnek, hogy az ebből származó kötelezettségek messze túlhaladják az ország teljesítő-képességét.

Eddig tart a nyilatkozat. Amint értesülünk, az érdekelt körökben biztosra veszik, hogy a szelvények beváltását a román kormány május 15-ről ismét el fogja halasztani, valószínűleg addig, amíg a párisi tárgyalások befejeződnek.

Példátlan és érthetetlen...

Beszakadt a négy éve épített temesvári városi mozi

Kik értenek és kik nem értenek az építkezéshez?

Egyetlen romhalmáz a Capitol-mozi lepecsételt nagyterme

Temesvár, május 15.
Vasárnapra virradó éjszaka borzalmas robaj rázta meg a városi Capitol-mozgőszínházat és riasztotta fel az egész környéket. Nem anarchisták bombája robbant, hanem az éveken át húzódozó bürokratikus, gyanús, városszerző czernyi szóbeszédet kiváltó kezelése a városi vagyonnak.

A Capitol mozi tetőzete mindenestől beszakadt.

Szemanuk adatai szerint a szerencsétlenség negyedtizenkettőkor történt, az előadás vége felé, amelyet — szerencsére, — nem a fedett teremben, hanem a nyári helyiségben tartottak meg. A falban és a tetőzetben már napok óta olyan ijesztő repedések mutatkoztak, hogy a mozi igazgatósága beszüntette az előadásokat a teremben.

Ha ezt az elővigyázatosságot elmulasztják,

Temesvárt olyan szerencsétlenség éri, amelynek áldozatai számban vélekedtek, sőt felülmúltak volna a franciaországi lagnyi vasúti szerencsétlenség, vagy a neukircheneri robbanás áldozatai is.

A Capitol-moziban tudvalevőleg mintegy 1200 ember részére van férőhely. Ha az előadást benn tartják, 1200 ember számára lehetett volna a tulvilág előszobája.

Vasárnap kora délelőtt, mikor e sorokat írjuk, a Capitol épülete csendőri és rendőri őrizet alatt áll, az összes ajtók lepecsételve. Nistor dr. pefektus már kiszállt a helyszínre s várják a szakértői bizottságot. A sajtó eddig, elég helytelenül, hivatalos felvilágosítást nem kapott, az újságírókat a szerencsétlenség színhelyére sem engedték be. De az egész város tudja, hogy

a tetőzet, a sokmázsás súlyu erkéllyel együtt teljesen beszakadt, az 1200 szék-ből egy vagy két tucat maradt csak épen.

Az egész terem egyetlen romhalmáz. A szerencsétlenség után még órákig szállongott a por az összedőlt teremből. Annak a felzudulásnak a pora azonban, melyet a hallatlan eset a városban felver, még nagyon soká fog leülepedni.

UGYAN, MIT ÉRTENEK EHHEZ ÖNÖK?

Információink szerint ezt a választ a városi tanács egyes tagjai kapták, amikor még az elmúlt évek során, a sűrűn változó városi tanácsok és ideiglenes bizottságok ülésén, szóba hozták a Capitol-mozi ügyét. A dolog ott kezdődik, hogy nem temesváriakkal építtette a város, Dulin Marcu bukaresti műépítész volt a tervezője és Stoinerz aradi mérnök építette. Mintha Temesváron nem lennének kitűnő építészek, tervezők, iparosok. Igaz, hogy az idegenek meg is kérték tudásuk árát: közel 30 milliócskuba került a rövidleltű építkezés, holott a helybeli építészek ma is fogadkoznak, hogy legalább a feléből, vagy még kevesebből kihozták volna. És aligha dőlt volna be...

A városi tanácsban, még a régebbi rezsim idején, nem egyszer került szóba az ügy. A felszólalókat azonban leintették, mondván:

— Ne aggodalmaskodjanak az urak, rendben van ott minden. Az a sok szóbeszéd, amit a városban hallani, mind nem fedi a valóságot...

Most azután a ledőlt mennyezetből felszálló por felfedi a valóságot.

A tetőzetet különben 1932-ben, az építkezés során újra tervezték, azaz átalaki-

- 1 Megfelelő folyékonyági fok — változatlan úgy a legmagasabb, mint a legalacsonyabb hőmérsékletnél.
- 2 Legkisebb belső surlódás — könnyű indítás hideg időben is.
- 3 Vegyi állandóság — az olajtöltés leghosszabb futótartama.
- 4 Legkiadósabb kenőképesség — a fémfelületek leghosszabb ideig tartó védelme.
- 5 Legkisebb salakképződés — a motor mindig tiszta.
- 6 Nem gyantásodik.

Az a különlegesen jó hírnév, amelynek a Mobiloil esztendő óta az egész világon örvend, annak a ténynek köszönhető, hogy összesíti magában a legfontosabb minőségi követelményeket, amelyek minden tekintetben felülmúlják az összes más gyártmányú olajokat

Mobiloil

hatszorosan felülmúlja

VACUUM OIL COMPANY S.A.d. R.

tották. Kézenfekvő a teltevés, hogy eközben takarékosabb, vagy ki tudja mi okból, elhibázták a dolgot.

Székely László, a nemrégiben elhunyt nagynevű városi építész, aki a Bánság fővárosának annyi középületét tervezte, tavaly 20 oldalas szakszerű fejtegetést nyújtott be a városhoz a mozi átépítéséről. Most talán előveszik valamelyik irattárból, ahol eddig dohosodott.

*

Sebesülés különben a szerencsétlenség-nél nem történt. A város vezetősége és a moziigazgatóság „kimenté lelkét” azzal a szerencsés intézkedéssel, hogy megállította az előadásokat a dűledező teremben.

— Engem nem is lep meg a dolog — jegyzi meg egy mozilátogató, elsétálva a városi bürokrácia sötét titkait őrző épület előtt — egy héttel ezelőtt magam is hatalmas, egy centis repedést figyeltem meg a falban, az emeleti erkély szélénél...

El kell ismernünk különben, hogy a repedéseket a szakértők és illetékesek is észrevették. Az utolsó perchen.

Hogyan dűlhet össze egy 1931-ben, rengeteg pénzért készített épület?

Temesvár közönsége sürgős feleletet és tisztázást követel!

k. g.

Ujabb jelentés szerint munkatársunk megnézte a beomlott helyiséget. A gépházról a színpadig csupa romhalmáz az egész. Mintha borzalmas erejű földrengés pusztított volna Temesváron. És ebben a teremben csütörtökön még játszottak...

Löffler Géza dr. városi tanácsos, akit a botrányos esetre vonatkozóan megkérdeztünk, a következőket mondta:

— A mozi vezetőségének bejelentése alapján részletesen megvizsgáltuk az épületet. Az én intézkedésemre szüntették be a további előadásokat.

Suciu városi tanácsos így nyilatkozott:

— Steiner József, az építőmérnök teljes anyagi és erkölcsi garanciát vállalt a tetőzetért. Hogy kit terhel a felelősség, azt a vizsgálat fogja kideríteni.

Hivatalos nyilatkozatot még ezideig nem adtak ki. A vizsgálat folyik.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás, vagy keresztfájás okozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűviz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus életkorban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy szerfelett kedvező hatása csökkennie.

87 éves öngyilkos

Bukarest, május 15

Vasárnap este Armoniei-utca 4 sz. házában ismeretlen méreggel megmérgezte magát és rövid kínlás után meghalt Schoenfeld Herman 87 éves kereskedő. Az öreg ember évek óta súlyos epilepsziában szenvedett és egy újabb roham után határozta el és követte el végzetes tettét.

A nemzeti-parasztpárt vezetői helyre akarják állítani a pártegyeséget

Bukarest, május 15.

A nemzeti-parasztpártban lázas kísérletek folynak a pártegyeség helyreállítására. Mirto és Crişan vasárnap Kolozsváron jártak, ahol

megbeszéléseket folytattak Vajdával. A megbeszélések tárgyát az erdélyi elégedetlenségek képezték. Ennek keretében tárgyaltak

a Bánság megyéinek, Máramarosnak, Szamosmegyének és Kolozsmegyének helyzetéről.

Hétfőn Vajda Bukarestbe utazott, ahol az elnöki tanácsal a fenti kérdésekről folytat megbeszéléseket.

Őszire megszületik a második magyar földmivesiskola Radnóton

A minisztérium már engedélyezte ezt az „ujtípust” iskolát, amelynek első példánya Székelykereszten van

Hogyan olvasztották le a régi hires Státus-birtokot a mai 120 holdra

Radnót, május 15.

Nem is olyan régen, 15–20 évvel ezelőtt Radnót község fele, — amelynek nem volt elegendő birtoka ahhoz, hogy a maga ura legyen a magameg dolgozta földön, — az Erdélyi Római Katolikus Státus hatalmas földbirtokából élt. Közel ötezer hold volt itt együtt, közvetlenül a Marosmentén, a legjobb, legzsirosabb helyeken.

Minőségében és rendeltetésében egyaránt jó birtok volt ez az akkori Erdély talán legnagyobb egyházi földtulajdona. Munkával, munkaalkalommal és rendes javadalmazással tartotta a község, sőt néha a környék lakosságának javarészét, az okos, gondos és előrelátó gazdálkodás tiszta haszna pedig nem is annyira egyházi, mint iskolai célokat szolgált.

Az Erdélyi Római Katolikus Státus legismertebb iskolafenntartó alapja volt a radnóti birtok s egyben elsőrendű mintagazdaság. A régi várkastély falait mindenütt ellepő díszoklevelek tanuskodnak arról, hogy ez a radnóti egyházi birtok teljesítette hivatását másrészt is: a föld szeretetére, gondozására és okos kihasználására buzdította és tanította a környékbeli földmivesteket és földbirtokosokat.

**ÉS MARADT A KÖZEL 5 EZER HOLD-
BÓL ALIG 120**

Kinosabb, keservebb harcot nem folytatott még nagybirtok a kisajátítási törvény gyakorlati végrehajtása idején, mint ez az egyházi birtok. A törvény ugyanis ebben az esetben is nyújtható és magyarázható volt, talán ugyanolyan hangulati okok miatt, mint a marosludasi magyar telepek elnyomóritásánál. Figyelembe lehetett, sőt kellett volna venni, hogy ez a radnóti ötezer hold milyen célokat szolgált, hogy tulajdonképpen az erdélyi katolikus iskolák létét és áldásos munkáját támasztja alá.

Nem vették figyelembe!

Aztán figyelembe kellett volna venni azt is, — a törvény értelmében is, — hogy mintagazdaságról van szó, amely jórészen legalább mentesülhet a kisajátítás alól.

Nem vették figyelembe ezt sem!

Részben a hangulati felajáztatás dolgozott s részben a ravasz előrelátás. Politikának nem volt éppen rossz gondolat, hogy egyetlen erős csapással kirántsák a talajt az erdélyi római katolikus iskoláztatás alól...

A törvényt nyújtották, gyárták, magyarázták, a földesek szabták, osztogatták. Végül a Státusnak maradt valami 120 hold, de ebből is 60 hold csak a belső birtok, a többi erdő, legelő. Aztán megmaradt még a nagyszerűen gondozott szőlő s van egy nagy és jólmenő malom a Maros vizén.

KIK KAPTAK A FÖLDEKET?

Lassu beszédű, nyugodt és szenvedélyektől mentes ember a jószágkormányzó. Csiki származású, tehát nagyra tartja ezt az áldott földet, amelyhez hasonló Csikban nincs. Szereti is a földet, azért olyan nyugodt és békességes, hiszen a tágas szántók, vetések között, munkaközben beszélgetünk, a földmives-munkának pedig szép és békességes ritmusa van.

— Kik kapták az elvett területeket? — kérdelem.

— Minden szomszédos falu kapott belőlük, sőt még egészen távoliak is.

— Magyarok is?

— Magyarok is, de már sokkal kevesebben. Ezek Radnótról és a közelebbi falvakból kerültek ki. A távolabbiak mind románok...

— Látszik rajtuk a gyarapodás?

— Vannak, akiket látszik. Akadt közöttük néhány igazán ügyes, talpraesett ember. Ezek még vásároztak is azután, megvették a kapott területet azoktól, akik ügyetlenek, gyámoltalanok voltak. Néhány olyan ügyes, vagyos gazda kerekedett azóta, hogy az embernek örvend a lelke. Jó kezében van a föld. A többség azonban sem sokra ment a kapott földdel. A világ már olyan, hogy sokkal kevesebb az ügyes, talpraesett, mint a gyámoltalan és lusta. Igaz az is, hogy nem volt marhájuk, nem volt gazdasági felszerelésük. A föld pedig itt is megkívánja a gondozást, bármilyen jó is.

— Sokan adták el a kapott birtokukat?

— Elég sokan. A pénzzel mégis könnyebben

boldogultak, mint a földdel, amit nem tudtak megmivelni. Aztán javarésze messze is van innen. Igaz, most már kezdenek beköltözködni, mert parancsot kaptak rá.

Éppen úgy áll tehát a helyzet, mint a marosludasi magyar telepek birtokoknál. Hatalmi szóval tiltották el az új birtokos közepostály kialakulását, mert ez, bár átmeneti megoldásnak jó, azonban elvész vele a tulajdonképpeni célkitűzés: a magyarságnak erős román tengerrel való körülvétele.

Aztán megtudom még, hogy a Státus nem vásárolt vissza semmit az elvett birtokokból, holott alkalma nyílott volna rá elég. Az élelmes gazdák megtehették, hogy megvásárolták egy-egy darabot azoktól, akik nem tudtak élni a kapott ajándékkal, a Státus azonban nem tehetette meg, hiszen ez törvénytelen dolog volt még akkor. Később a nemzeti-parasztpárt jóváhagyta a történt vásárokat, attól kezdve azonban különös gondja volt, hogy újabb vásárlások — ilyen természetű vásárlások — lehetőleg ne történjenek.

Most már a birtokelosztási folyamat befejeztnek is tekinthető.

Korpás a feje? Kopaszodik? Hull a haja?

Használjon

„FLOREAL” hajszeszt

1 üveg ára 60 lej. — Kapható minden jobb szaküzletben, ha nem kapná, írjon!

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA” Oradea

Az engedélyt az iskola felállításához a Státus vezetősége már megszerezte. A radnóti földmivesiskola is ugyanolyan lesz, mint a székelykereszti, amely néhány év óta dolgozik már kimutatható, szép eredménnyel. A növendékek télen kapják, a téli hónapok alatt az elméleti kiképzést, a tavaszi vizsga után aztán hazamennek s otthon igyekeznek érvényesíteni gyakorlatilag is azt, amit a télen tanultak. Nem maradnak azonban irányítás nélkül a nyári hónapok alatt sem, mert az iskola tanárai időnként meglátogatják őket és szüleiket kikérdezik az elért eredményekről és szakszerű tanácsokat adnak. Nekik is és a szülőknek is. Így tanulhat és haladhat nemcsak a legényke, aki az iskolának tanulója, hanem az egész falu, amelyből egy-egy ilyen tanulni akaró és vállalkozó szellemű legényke akad.

A székelykereszti iskola növendékeinek száma évről-évre nő.

A radnóti új iskola most — az ősszel egyelőre csak az első évfolyama nyílik meg — új területet ölelhet fel. Gondot viselhet a marosludasi magyar telepek föld nélkül maradt gyermekeire is. Annyi magyar vidéke van Erdélynek, ahová egy kis beszerkezéssel s nem is nagy költséggel el lehetne küldeni egy-egy ilyen földmives-iskolát végzett ifjút, hadd vezesse, oktassa, irányítsa azokat, akik nem juthatnak el az iskoláig. Így talán el lehetne érni azt, hogy nem is olyan beláthatatlan időn belül, maguk a falvak érezzék szükségét a képzettség gazdasági oktatónak s talán rájönnek arra is, hogy nem is volna olyan rossz dolog minden faluból legalább egy legénykét — akár közöltségen is — elküldeni azokba a földmives iskolákba. A székelykereszti és a radnóti ba.

Kacsó Sándor

További szárazság, sőt hóhullám következik

Magyarország rossz termés esetén is el van látva búzával

Budapest, május 15.

A beérkezett jelentések szerint továbbra is szárazság, sőt hóhullám várható egész Európában.

A magyar gazdasági körök azonban azt állapítják meg, hogy az időjárás eddig a búzának alig ártott, a rozs 50 százalékát viszont elpusztította.

Magyarországon ennek ellenére sem tartják tragikusnak a helyzetet, mert a magyar közraktárakban többmillió mázsa buza van s így a készlet elég lesz a legrosszabb termés esetén is.

Lemondott a lengyel kormány

Kozlovsky tanár alakítja meg az új kormányt

Varsó, május 15.

A mai minisztertanácsban a Jendrzejewicz-kormány elhatározta lemondását. Az államelnök a kormány lemondását elfogadta és Kozlovsky Leo tanárt, a Jendrzejewicz

kormány pénzügyi államtitkárát megbízta az új kormány megalakításával.

Az új kormány még ma megalakul. Lapjelentések szerint Jendrzejewicz egészségi okokkal indokolta meg lemondását.

Igy építünk mi

Egy templom, amelynek csak az alapzata 4 és fél millióba került

Csikszereda, május 15.

Kerek másfél év óta készül Csikszereda görögkeleti lakossága arra, hogy templomot építsen magának. Tíz esztendőn át hangya-szorgalommal vetették ki a megye székely lakosságára különböző címen az „önkéntes” illetékeket. A Csiki Magánjavak kisajátítása alkalmával pedig, a jogtalanul elkobzott vagyonközösségnek a város egyik legforgalmasabb és legszebb helyén fekvő telkét vették igénybe célra.

Közben a templomépítési alap négy és fél millió lejre szaporodott. Az előre kidolgozott tervok és költségvetések alapján ezzel az összeggel hozzá lehetett fogni az építéshez. 1929-ben az egyházközség akkori vezetősége a nagyszabású építkezést két ökirályságbeli mérnökre bízta és elég könnyelműen, a közel ötmillió forint építkezési alapot rendelkezésükre bocsátotta.

Az ökirályságbeli emberek, szintén odaváló munkásokkal, hozzá is láttak a munkához. Oly „alaposan” felelték meg a hivatásuknak, hogy az alap elkészítése után bejelentették: az eddigi munkálatok fölemésztették a rendelkezésükre bocsátott összeget. A munkát nem lehet tovább folytatni, nincs mivel.

A feltűnően drága alap-munka után és megfelelő följelentés alapján, az ügyesség is érdeklődni kezdett. Eredményes munkát is végzett, mert a félbemaradt templomépítéssel kapcsolatosan megállapította a csikszeredai törvényszék, hogy a vállalkozók a rájuk bízott összegeket hűtlenül kezelték s hat-hat hónapi feghazzal sújtotta őket.

Ezzel a templomépítés első része le is zárult.

Most aztán újból pályázatot hirdettek a templom befejezésére és a további munkálatokra

Semmisítsük meg a fájdalmakat

Az artritikus fájdalomra van ítélve. El kell viselnie a bőrbajt (akné, liszély, herpesz, psoriasis, szikozisz, eritem), az ízületi fájdalmakat (köszvény, reuma) valamint az érelmeszesedést, amelyből származó főfájások bomlasztó hatásúak. A lábakat gyötéri a görcsér, a flébit, a tályog, ronsolva egész szervezetét.

A sokoldalú baj gyógyítását ezredeti forrásában, a vér betegségekben kell keresnünk. Ez okozza a beteg minden fájdalmát, nyomorúságát.

A legteljesebb vérmegújító szer a RICHELET VÉRFELEFRISÍTÓ (DEPURATIF RICHELET), amely az artritizmus igazán legtermészetesebb gyógymódja. Az orvosi kar fenntartás nélkül s egyhanguan ajánlja és tekinti a RICHELET VÉRFELEFRISÍTÓT (DEPURATIF RICHELET) mint a terápia legdrágább kincsét, melyet a mai napig felfedezhettek.

Minden üveghez ismerleto könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Laboratoires L. RICHELET din Sedan, 6, Rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4, Strada Pitar Moş.

HIREK

Repülők Temesvár fölött

Vasárnapra megjelentek Temesvár égen a „Hét” különleges látványosságai: a repülőgépek. Igéretükhöz híven merész íoben keringtek, térültek-fordultak, légi akrobatát játszottak, reklámcédulákat szóráltak le, amelyekhez ugyan keletlenül szórakozottság folytán elfelejtettek mellékelni a vásárláshoz szükséges pénzt. Majd kacér közelségbe merészkedtek a háztetőkhez és körülkerülgették a kéményeket.

A temesváriak szájaitva bámulták. A Capitol-mozi tetőzete megriadt a merész légi bukfencektől és ájultan rogyott össze.

Majd elkezdtek diadalmasan a magasba emelkedni. Bármennyire felszálltak is azonban, még mindig fölöttük, még magasabban szárnyalt, emelkedett palami, Magasan, még magasabban vehetetlen magasságban.

A temesvári terménytőzsde árjegyzése volt az, amelyet a legkiadósabb esőfelhő is csak ideiglenesen tud némileg leszállítani, különben diadalmasan szárnyal fel, fel, magassági rekordot érve el a föld és a nagyközönség zsebe felett.

k. g.

— Csikban is készülnek a közelgő közválasztásokra. Csikszederáról jelentik: Dr. Otetea Valér főispán magához kérte a Magyar Párt csiki tagozatának vezetőit és előadta, hogy a közelgő közválasztások során nem célja politikai küzdelmet felidézni. Azt akarja, hogy az egyes községek és városok, valamint a vármegye élére, minden tekintetben megfelelő emberek kerüljenek. Ezért felhívja a párt vezetőségét, hogy a lehető legkorábbi időn belül terjessze elő a választásokkal kapcsolatos kívánságait, hogy annak áttanulmányozása után a céltalan választási harcok kiküszöbölésére irányuló egységes listák összeállítását megkezdhesék. Pál Gábor dr. távollétében a vezetőség összehívta a tagozat elnöki tanácsát, mely dr. Kolombán József és dr. Ábrahám József ügyvédekkel küldte ki a főispán ajánlatának tanulmányozására az idevonatkozó tárgyalások felvételére. Ezek során remélhetőleg ki lehet küszöbölni az esetleges ellentéteket.

— Kolozsvári hírek. Tudósítónk jelenti: A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara időközi vezetőségét kedden iktatják be hivatalába. A vezetőség kinevezett elnöke Leon egyetemi tanár. — Hétfőn délelőtt a kolozsvári törvényszék Rothbart Leopold fölött ítélték. Rothbart Leopold neve egy bélyeghamisítási ügygel kapcsolatban vált ismertté, azóta azonban újabb bűnökkel is megterhelte a lelket. Egy ideig mint betörő próbált érvényesülni s életének ebben az időszakában leperre kolozsvári törvényszéki elnök, volt vizsgálóbírója nevét vette kölcsön. Aztán a városi adóhivatalban követelt el „kijárási díjat” s ezzel kapcsolatban okirathamisításokat. Ügyének tárgyalásán nem jelent meg, mert amint a rendőrségi jelentésből kiderült, valahogyan utlevélre tett szert és kiszökött Palesztinába. Sindigulean ügyész indítványt tett, hogy indítsák meg a kiadatási eljárást. A bíróság az indítványt elfogadta s így Rothbart ügye áttevődik a külügyminisztérium illetékes osztályához. — A rendőrség Orelan Andreit és Béni Bélát kerékpárlapáson érte rajta. Mindkettőt átadták az ügyészségnek. — Hétfőn délelőtt a Honvéd-utcában a „Dej 116” számú tehergépkocsi kidöntött egy utolsó fát, aztán elgázolta Oancea Nicolae utcáseprőt, akit súlyos sebekkel szállítottak a kórházba. A gépkocsivezetőt, König dési sofőrt, a rendőrség letartóztatta.

x Nagyvárad hírek. Nagyváradról jelentik: A nagyvárad sziguranca több napig tartó nyomozás után letartóztatta Metian Joan és Popa Emil állásnélküli munkásokat. Kommunista propagandát akartak kifejteni Nagyváradon és Bihar megyében. A sziguranca Popa zsebében nagymennyiségű rőpcédulát találtak. Megállapították, hogy Popát, akinek aktív szerepe volt a grivici munkászavargásokban is, a bukaresti hadbírósg in contumacia 5 évi börtönre ítélte. Kihallgatásuk után a letartóztatottakat átadták a helybeli hadosztályparancsnokságnak. A szentjóni gyilkossági ügygel kapcsolatban letartóztatott Tarr Juliska vizsgálati fogságát a vádtanács újabb 30 nappal meghosszabbította.

— Ujabb erdőtűzek Csikban. Csikszederáról jelentik: A szokatlan tavaszi szárazság következtében elharapódzott csikmegyei erdőtűzek során legutóbb a csikbánkfalvai közbirtokosságot érte igen jelentékeny kár. Egyszerre két erdőresze gyulladt ki. A „Jáhoros” nevű hegyoldalon 30 hold erdeje égett le. A tüzet idejében észrevették s a csendőrség a község egész lakosságát oltásra vezényelte. Két napos szakadatlan munka árán sikerült megfékezni a pusztító elemet. A bevezetett vizsgálat során, amint azt az idevonatkozó hivatalos jelentés leszögezi, a kárt megfelelő szakértők hiányában nem tudták megállapítani, a tűz okát azonban tisztázták. Eszerint Tudor Miklós csikszentgyörgyi gazda gondatlansága okozta

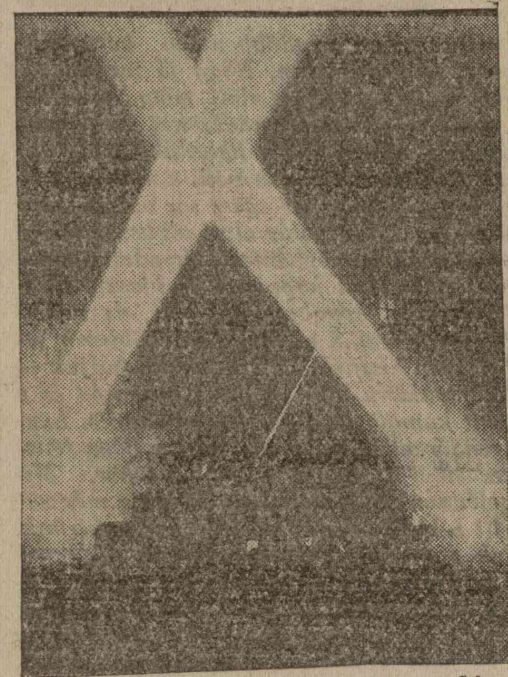
a hatalmas kárral járó erdőtűzet. Bascá főerdőőr súlyosan terhelő vállomása alapján Tudor őrzetbe is vette a csendőrség. — Még teljesen el sem oltották az égő jáhorosi erdőt, amikor a közbirtokosság csobányosi erdőreszéből jelentették, hogy ott is ég az erdő. Az oltási munkálatokban teljesen kimerült emberek egy részét Csobányosba vezényelték. A völgyből fölvert csángó lakosságnak és famunkásokkal karöltve ezt a tüzet is sikerült megfékezni. A nyomozás adatai szerint ez esetben Gercuj Péter csángó gazda leánya juhórzés közben rakott tüze okozta a könnyen végzetessé válható tüzet.

★ Brassói orvosi hír. Dr. Tutsek Géza külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

ABLAK

A földközi táviratozás világrekordját négy perc tíz másodperccel 3 perc negyvenhat másodpercre javították meg. Az új rekordot egy newyorki nagyvállalkozó távirata állította fel, amelyet az illető a fölé alig néhány száz méterre lakó egyik üzletbarátjának küldött, azzal a kikötéssel, hogy a táviratot a földgömb megkerülésével kell kikézbessíteni. A huszonnégy szavas távirat mindenekelőtt dróton Sanfranciskóba ment, onnan kábelén Sanghaiba, majd megint kábelén Londonba és onnan ismét dróton Dánián, Svédországon és Szibérián át vissza Newyorkba. Három perc és negyvenhat másodperccel a feladás után a távirat, amely körülutfutotta az egész földgömböt, már megérkezett newyorki rendeltetési helyére. Nagyon öröndetes volna ez a gyorsaság, ha egyik világrész valami sürgős jó akarna mondani a másiknak. De így? Miért siet úgy az a távirat?

FŐPRÓBA A SÁTANI SZINJÁTÉKBÓL

Az angol légiflotta az elmúlt napokban tartotta meg nagyszabású hadgyakorlatát. Minthogy a jövő háborújában, ebben a minden pillanatban esedékes sátni színjátékban az éjszakai repülőmadások játszzák majd a legfontosabb szerepet, a londoni gyakorlaton is a hatalmas fény-szórók játszották a legnagyobb szerepet az elhárító ütegek mellett.

— Temesvári hírek. Tudósítónk jelenti: Az ügyészségen a mai nap folyamán két falusi öngyilkosságot jelentettek be. Az egyik Kisbecskerekben történt, ahol Arbulov Erzsébet 37 éves asszony gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. — Adam Noelnek hívják a másik öngyilkost, nagykastélyi lakos, 73 éves, szintén felakasztotta magát. Betegsége miatt vetette el magától életét. — A ref. Nőszövetség az Anyák napja alkalmából sikerült ünnepséget rendezett, amelyen Kiss Károlyné, az elnöknő mondott hatásos megnyitó beszédet.

— A brassói rendőrség hírei. Bán György 3 éves munkásra, aki Cosnesti-utca 20 szám alatt lakik s a Rezsőköruton folyó utépítkezéseknél a föld alatt 2 méternyi mélységben dolgozott, ráomlott a föld. Jobb lába eltört. Súlyos sérülésekkel szállították kórházba. — Meiter Károly 42 éves Hátulsó-utca 49 szám alatti lakos, vasárnap altatóporból készült oldattal megmérgezte magát. Még idejében kórházba szállították és sikerült megmenteni az életnek.

— Lőversenyek Alsózsukon. A bonchidai állami ménes június 3-án és 10-én rendezi a szokásos lőversenyeket, ezidén különösen gazdag programmal, az alsózsuki vasútállomás mellett levő saját pályáján, d. u. 3 órai kezdettel.

Megmutatta magát, aztán újra eltűnt Arad megye banditája. Tudósítónk jelenti: A katonaságtól, majd az aradi ügyészségi fogházból megszökött Oprean György vasárnap megmutatta magát a hegyaljai Mocsonyi-féle szőlőbirtokon. Teljes csendőri egyenruhában, fegyverrel és kézigránnáttal jelentkezett, azonban kilétét nem titkolta. Öt üveg bort és némi pálinkát zsarolt ki a szőlőbirtok megvédő felügyelőjétől, aztán eltávozott. A

látogatásról természetesen azonnal értesítették úgy az aradi rendőrséget, mint a közeli csendőrséket. A környékbeli falvak nagy izgalomban vannak, mert a bandita valószínűleg éheznek s így számítani lehet arra, hogy valamelyik éjszaka újra szerencsétlenni a közeli falvak valamelyikét.

★ Vizsgai jutalomkönyvek, nagy választékban és rendkívül olcsó árak mellett kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában.

— Bukarestben is lesznek adótárnoki vizsgák. Bukarestből jelentik: Május 25-én a bukaresti pénzügyigazgatóságon is adótárnoki vizsgát tartanak. Június 1-én ezenkívül a fővárosban adóellenőri vizsgák is lesznek. Akik Bukarestben akarnak jelentkezni ezekre a vizsgákra, kérvényüket a következő címre kell beadniok: Ministerul Finantelor, Directia Contributiilor Directe Serviciul Personalului.

— Hunyadmegyei hírek. A dévai állami főreáliskolában 1914-ben érettségizettek június 30-án Déván huszéves találkozó tartanak. Bejelentések Győrffy Györgyhoz intézendők, Arad, Str. Aurel Vlaicu 2. — A nagy szárazság miatt Petrozsényben vízhiány állott elő, különösen a külterkeken. A városi tanács emiatt rendeletet adott ki, hogy további intézkedésig nem szabad a kerteket és az utcákat vízvezetéki vízzel öntözni. — A vajdahunyadi városi tanács összeállította a város ezévi költségvetését, amelynek összege közel hatmillió lejt tesz ki. Ebből jelentős összeget fordítanak az állami támogatáson felül a Cserna szabályozására. A vajdahunyadi polgármester különben tárgyalásokat folytat a magyarság vezetőivel a küszöbön álló tanácsválasztásra. A megegyezési tárgyalások kedvező mederben haladnak. — A dévai „Decebal”-liceum tanári kara rendszerezte a kéthetenkénti szülői értekezletet. Az első ilyen értekezletet vasárnap tartották meg a liceumban.

— Autóbuszkatasztrófiát okozott az elromlott fék. Karlsbadból jelentik: Buchan közelében egy autóbusz nekiment egy ház falának. Az autóbusz felborult és 45 utasa közül 20 súlyosan megsebesült, köztük négyet haldokolva szállítottak kórházba. A sofőrt letartóztatták. Kihallgatásánál azzal védekezett, hogy a fék elromlott és úgy akarta megállítani az autóbuszt, hogy nekivezette egy fának.

— Bódy Tivadar, Budapest nyugalmazott polgármestere meghalt. Budapestről jelentik: Bódy Tivadar Budapest nyugalmazott polgármestere 64 éves korában meghalt.

— Török repülőraj Bukarestben. A török köztársaság hadseregének egy repülőraja, amely körrepülést végez és sorra meglátogatja a Fekete-tenger partján fekvő barátságos államokat, hétfőn délebb Moszkvából jött, Bukarestbe érkezett. A repülőrajt a légügyi hatóságok vezetői a baneasai repülőtéren ünnepélyesen fogadták.

— Vasárnap végre Arad megye keleti részének is jutott az esőből. Tudósítónk jelenti: Vasárnap délután végre Arad megye keleti részén is megeredt az eső. Három ízben nyílt meg az ég csatornája s bár mindháromszor csak rövid ideig tartó, gyors esőzés volt, a kiszikkadt mezők és szőlők felüdültek. Különösen a Hegyalján látható szinte szemmel is az eső haszna. A megye nyugati része és maga Arad városa azonban még mindig hiába várja az üdítő esapadékat. Az ég szinte állandóan felhős, eső azonban nem esik s így a kétségbeesés ezeken a területeken egyre nagyobb. Tetézi a gazdák keserűségét, hogy a kolumbási legyek ellen gyújtott tüzek miatt több faluban veszedelmes tüzvész támadt, amely lakóházakat és istállókat pusztított el. Egyébként pedig minden falu felett vastag füstfelhő uszlik, mert más módon a kolumbási legyek ellen alig lehet védekezni. A füst viszont a gyümölcsfáknak árt s így a csapás valóban „csövestől” jelentkezik azokon a vidékeken, amelyeket a szárazságon kívül még a kolumbási legyek is meglátogattak.

Astra Mozgó, Brassó

Ma, hétfőn és holnap kerül még bemutatásra:

Szeretlek ismeretlenül

című bájos, kedves operette, melynek főszereplői:

MAGDA SCHNEIDER
és **WILLI FORST.**

Következő műsor: **Üdvözöllek, Bécs**

kat pusztított el. Egyébként pedig minden falu felett vastag füstfelhő uszlik, mert más módon a kolumbási legyek ellen alig lehet védekezni. A füst viszont a gyümölcsfáknak árt s így a csapás valóban „csövestől” jelentkezik azokon a vidékeken, amelyeket a szárazságon kívül még a kolumbási legyek is meglátogattak.

— Az Erdélyi Fiatalok főiskolási versenye. Az Erdélyi Fiatalok, a romániai új magyar nemzedék folyóirata, minden évben falupályázatokat írt ki, melyek nagyban elősegítették a főiskolási élet fellendülését. Az egyetemi és főiskolai hallgatók minden alkalommal igen értékes tanulmányokat írtak környékük falvairól, melyeket faluvelőseiken felolvastak és szemináriumi munkájuk megbeszéléseinek tárgyát képezték. A közönség áldozatkészsége által érték el a pályázatok magas színvonalát, mivel az értékes munkákat a közönség adományaiból jutalmazták. Új évfolyamukban ezt a munkát folytatják és kiépítik. Az ősz folyamán a magyar irodalom, történelem, a mai falu kérdés-köréből zárt helyi versenyt rendeznek a magyar egyetemi és főiskolai hallgatók számára. Felkérünk mindenkit, aki a főiskolások ezen törekvését fontosnak tartja, bármilyen csekély összegű hozzájárulása által tegye lehetővé a főiskolási verseny megrendezését. Megajánlásokat vagy e lap szerkesztőségébe, vagy László Dezős, az Erdélyi Fiatalok szerkesztőjéhez, Cluj-Kolozsvár, Ref. Kollégium, szíveskedjenek küldeni.

— Székelyhídi hírek. Oláh Lajos és Béres Julianna lakodalmán, éjjeli tárian a menyasszony egy régi udvarlója, Balogh Sándor, kést rántott és a vőlegénynek rohant. A szurást a megtámadott védelmére előugrott Oláh Sándor fogta fel, aki a kórházban súlyos sebébe belehalt. Balogot a csendőrség letartóztatta. — A Székelyhídtől 3 kilométerre levő Csokaly községben egy kipattanó szikrától meggyulladt és porig égett Grósz Gyula földbirtokos tanyája. A több százézer lejtűre kár nagyrésze biztosítás útján megtérül. — Roska Pál a székelyhídi adóhivatal 21 éves szolgája fás-kamarájában felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Tetteste az adott okot, hogy az általa beszédett 700 lejről nem tudott elszámolni. — Kupa Károlyné 30 éves asszonyvárosi jómódú parasztasszony elmezavarában felakasztotta magát. A szerencsétlen asszony négy gyermeket hagyott hátra. — Az eheti vásáron a buzáért 550–600 lejt, a tengeriért 250–260 lejt kértek. A szárazság miatt a gabonáarak szinte óráról-órára emelkednek.

★ Élet — szerelem — Az utak ismeretlenek. Kassák Lajos napjaink egyik legtermékenyebb és legegyszerűbb írója. Új regényével, melynek „Az utak ismeretlenek” a címe, fejlődésének delelőjére érkezett fel. Tul a naturalizmuson és tul a kísérleti irányokon, stilisztiztaság és nagyszerű anyagismeret jellemzik ezt a könyvet. Kassák mai irodalmát leghelyesebben talán atmoszférikus irodalomnak nevezhetnők. A történet egy férfi és egy nő körül komponálódik meg, de anélkül, hogy a többi jelenségek elhalványodnának mellettük. A szerelmi egymástkínálás és a különböző életsorsok összeütközése a két ember egyéni tragédiája. Tragikusan szép és gazdagságában különös írás. Kassák ilyen mélyről talán még sohasem fogta meg alakjait és a kifejezési formája is ebben a művében a legteljesebb. A könyv a Nyugat kiadásában jelent meg. Fűzve 60 lejt, vászonkötésben 90 lejt a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56–58, az udvarban.

Megnyílt

Brassóban, Kapu-utca 59 szám alatt, a Kertsch-villa mellett a legmodernebbül felszerelt

Frizeria Müller

Viz-, vas- és örökhaml! Manikűr! Higiénikus, pontos kiszolgálás!

Temesvár három művészi esemény tükrében

A napokban három művészi esemény kínálkozott fel Temesvár műértő közönségének. Az első volt Huberman Broniszláv, a világhírű és a külföldi.

Temesvár úgy fogadta, mint gazdag és előkelő gazda, mint előkelő vendéget. A pénzünkért rendkívül és márkásat akarunk kapni. A színház zsúfolva volt, elment, akinek lelkiügye a zene s elment, aki „ott akart lenni.” Megelégedetten távozott a művész, a közönség és az impresszárió, aki 20—30 ezer lejt biztosan keresett — nem is sok egy Huberman-koncertnél. — Az aradi vállalkozó viszont ráfizetett ugyanannyit. Mert Arad szegény rokona Temesvárnak s ott tart, ahova, ha így romlik tovább a dolog, mi is eljutunk az évek multán. Ez alkalommal azt is elárulhatjuk a zenekarátoknak, hogy Huberman jövő februárban ismét megjelenik a temesvári riválán. Temesvári vállalkozója romániai körutra köthet le, Bukarestbe, Krajovába, Jasiba, Csernovicba s egy estére Temesvárra is.

Huberman mellett azonban mások is kopogtattak az ajtón. Nem oly nagyok, nem külföldiek, nem világmárák. Belföldiek, „csak” belföldiek, innén valók a szomszédokból. Erdélyi fiatal magyar írók Ady-társasága és Leon Alex.

Temesvár nem hitt nekik, nem volt kíváncsi rájuk.

Huberman 75 ezer lejjel jutalmazta, dr. Kovács Józsefet és társait, az egész törekvő, tartalmas író-társaságot 500 lejjel. Tessék kiszámítani, mit kerestek, mikor idejövételük fejénként vagy ezer lejt kóstált. Ugy szedték össze nekik a pénzt a hazautazásra.

A különbség tulnag, még ha Hubermanról is van szó s ha bármilyenek is azok az erdélyi írók. S elvégre az irodalom népszerűbb, szélesebb rétegekhez szól valami, mint a zene. A rajz, a festészet — amivel Leon Alex járt porul Temesváron — szintén.

— Mi közelebb akartuk hozni Erdély és a Bánság kulturáját, közönségét — panaszták az írók — hiszen kulturához van itt szép, de hol a kulturakapcsolat Erdéllyel, sőt hol a külön bánsági irodalom — ha már az erdélyi nem kell?

Leon Alexet ismerik Bukarestben és a legtöbb erdélyi városban. Aki nem sajnálta a fáradságot s megnézte a képeit, azon sem fog csodálkozni, ha ismerni fogják nemcsak az egész világon. S akkor meghódol előtte Temesvár is.

Leon Alex fiatal kortárs, nem kötik a múlt bilincsei. A legújabb divatu művész, aki becsületes üzletet kínál a nézőnek és vevőnek. Nem arra épít, hogy jólöltözött és megfelelő állással és keresettel rendelkező uraknak és urhölgyeknek „társadalmi kötelessége” bizonyos időközönként koncerteket végighallgatni, színházba menni, könyveket vagy képeket venni, akár szeretik, megbecsülik, megértik a piacra hozott művészi árut vagy nem. Bő ellenértéket kínál közönségének, izzó vonalak, fények és árnyak hatalmas formaművészetében a mi bajainkat, félelmeinket, lázadásunkat, gyávaságainkat. Vevői és nézői azért voltak, ha nem is sokan: de aki elment, az megégyeszer és megégyeszer végiggyönyörködött a képek során s elhozott egy ismerőst, megnézni a „Csak egy kislány van a világban” maró illusztrációját, kacagtató emléket egy elsüllyedt szerénados, könnyű világnak, a „Falkakat”, ahol nagy fehér kastélyfalak mögött viskós, nyomorult faluk sötét foltjai lapulnak meg s vészés, igazságot követelő szemek és arcok rémlenek elő belőlük, az arcok előtt tenyerek és öklök lendületével. S utána a „Mandarin”, az „Öngyilkos” látomása, az erdős sírűrségbe nagyított ingerlő női lábak rejtettségben „eltévedt ifjanc”, a „Zsuzsánna és a vénék” modern, kávéházi változata. Ezekben a képekben megkaptuk a bizonyítékot, hogy a művészet nem piperé, hanem életszükséglete, kenyere a XX.-ik század emberének, felismerés, megkönynyebülés, utmutatás. De Temesvár erre is alig volt kíváncsi.

Furcsa város — néznek vissza az elvándorló művészek a bánsági metropolira. Városrészek, háztömbök és egyes házak körül is, jelképesen nagy elválasztó helyek húzódnak, mezők, kerítések. Mindenki inkább önmagának él, zárkózottan és hidegen. Talán nekik van igazuk, a mi városaink is ilyenek lehettek, amíg a nyomor egybe nem olvasztotta, demokratizálta, idegileg meg nem bomlasztotta, minden új és úttörés iránt fogékonyvá nem korbácsolta őket. Majd rákerül a sor Temesvárra is. . .

Jöjjön Temesvárra, nyájas idegen!

Ne ijedjen meg: nem drága. Szobát kap 60 lejtől 100 lejtig a szállodákban. Az étkezést illetőleg ime egy kivonat egy elsőosztályú étterem étlapjából:

borjucorba	8 lej
kockatésztaleves	6 lej
töltött káposzta	16 lej
tok tartármártással	40 lej
halmajonéz	25 lej
idei zöldborsó, vajban	15 lej
idei zöldborsó, vajban	20 lej
idei burgonya, vajban	15 lej
piritott velő	20 lej
borjúfrikandó	25 lej
sertéskaraj	25 lej
sertéscomb	20 lej
serpenyős rostélyos	20 lej
zöldborsós tokány	20 lej
csirág vajban	20 lej
idei rántott csirke	30 lej
piritott borjúmáj	20 lej

cseszesnyés lepény 12 lej
Menü 30, vagy 25 lej

és így tovább.

Május 17-ig tart a temesvári hét, ipari, mezőgazdasági és állatkiállítás, kirakatversenyyel, olcsó vételalkalmakkal, 50 százalékos kedvezménnyel, úgy a Temesváron, mint a Buziáson megszállott vendégeknek!

A sportbarátok május 16—17-én a legjobb temesvári, aradi, lugosi és resicai csapatok kupamérkőzéseiben gyönyörködhetnek.

Az egész temesvári hét alatt Fahrman és Junkers repülőgépek produkálják magukat a város felett, rendelkezésére állnak a közönségnek egy kis légi sétára. A vállalatok és üzletek propagandaplakátjai és reklámiratai az égből szakadnak a közönség nyakába.

A repülőmutatványok tökéletes lebonyolítását biztosítja ama körülmény, hogy pilótáink a kisebbségi vasutasoktól vettek leckét a gyors repülésből.

Temesvári ablak

Csendes, de burkolt jelentőségében és mélységében megdöbbenően borzalmas jelenet játszódott le a napokban a temesvári törvényszéken. Négy jó megjelenésű borotvált, vasalt, kikent-kifent fiatalember állott a bíróság előtt, négy Nick Carter-regények emlőin nevelkedett, sorozatos revolveres rablótámadásokat végbevitelt banditafioka. A Lloyd-sorra illő eleganciájukkal világfiaknak hatottak, a börtönben lenyirt hajukkal is. Egyikük, Petrovics, valóságos szép-fiu volt, a másik, Pluscu, a „rablóköltő” nevet érdemelte ki, mert a házkutatáskor egész sor verset találtak nála. Különböző mindannyian iparossegédek. A tárgyalás alatt többször mosolyogtak s a legcélszerűbb megbánást se mutatták a megbántott társadalmi rend bosszuját, felháborodását, kitaszítását, megsejyenyítését képviselő és kiosztó bíróság előtt. A bíróságot nem lehet bírálni, nem lehet szembezálni vele, de semmi sem kényszerítheti a bűnöst, hogy belül higgyen benne. S a négy dendi többször jelezte futó mosolyával, hogy ők az egészben nem hisznek. Mi ezt jobban tudjuk — mosolyogtak a szigorú, igazságot mérlegelő, жаnulásra intő bírák, a közönség és a megkárosított pádlók felé — tudjuk, hogy mit kamatozik a becsületes munka. Egyre csökkenő béreket, munkanélküliséget, rendőrcellát, vagy pihenést a Béga feneekén. Mi ki akarunk törni a sorból. Most nem sikerült, majd sikerül máskor. Mit csináljunk? Ha világjavitó eszmékkel bibelődünk, a társadalom bosszuját még súlyosabban sújtana le a „lázádkóra”. Hol itt a kiút? Utmutató táblákat is kérik, a tilalomfák rengetegében! Hiába kiabáltak a munkáról és becsületről, mi egyre többen törünk ki a sorból, olvassátok csak az újságokat! Borzalmas volt ez a csendes mosolygós tárgyalás. Egyik károsult, egy mérsárosnő, akinek közel négyezer lejt rabolták el, a bíró kérdésére ránézett a 21 éves csinos fiura, aki „pénzt vagy életet” üvöltéssel rátorított a revolpért és — nem kiozánta a pénz visszatérítését. Most is félt, belátta, hogy hiába, vagy megszánta a görbe utra tévedt ifjalságot? Borzalmas volt ez a csendes, mosolygós tárgyalás, bűnök mérlegelése az igazságtoos közszikláján, amelyre a szociális nyomor hullámai csapkodva ostromolnak. A multkor e helyen számoltunk le arról, hogy a temesvári iparosság néhány év alatt a felére olvadt le s az ipartestület szemléltető ábráin a segédek és inasok alkalmazását jelző vonal meredeken görbül lefele. Banditák voltak, munka nélkül akartak könnyű pénzhez jutni, börtönt érdemeltek. Nincs helyük a csendesen robotolók sokaságában. Ez igaz, de mégis egyre többen vannak, fiatal iparosok, minden rendlürangu dolgozó emberek, akik kisiklanak, szembefordulnak a Törvénnyel, a társadalom elleni lázadás különféle formáiban. És hitetlenül mosolyogva állnak meg a bíróság előtt.

Temesvári diák levele

szerkesztőségünkhöz

Tekintetes Szerkesztőség!

Naghi bánatomban Magukhoz fordulok, hogy tegyék ki az újságba azt a sok bajt, ami minket ér mostanában. Mer én láttam az újságban, hogy mennyi mindenféle panaszt kitesznek oda és hát azt mindet biztosan el is intézik a Minister Urak meg a többi Bácsiuk.

Tekintetes Szerkesztő Ur, nekünk már nem szabad a moziba járni, asztán megtiltották, hogy a strandra menjünk, meg hogy tenyiszezünk, meg hogy akárhová elmenjünk. Hát én nem tudom, mit csináljunk, mit szabad? Hát a Képviselő Ur lakására bemenni gyilkolni, azt talán szabad, mint ahogy a bukaresti diákok csinálták? Vagy leütni a zannát mint az a Zemplén Dénes Budapesten? Vagy olomcsóval leütni a postást, mint a kolozsvári dejákok? Mer hát ezekről nem adták ki a rendeletet, hogy nem szabadna.

Tessen elhinni és tessen megírni az újságba a tanár uraknak meg a közokossági Minister Urnak is, hogy akármilyen borzasztó dolog is, amit itt egyes dejákok csináltak, azért nem igazság hogy velünk olyan rémszigoruan bánanak, meg attul nem lesz jobb, ha minket nem hagynak sehova szorakozni menni, se moziba, se strandra, se tenyiszpályára. Meg asztán, ne tessen haragudni, hátha azok a gaz dejákok, akik azokat a rémsunya gyilkosságokat meg rablásokat csinálják, hallhattak valami csunját a felnőttektől, meg mindenféle urak-tól, taná-

roktól, tanítóktól meg az újságokból. Mer hogy aszongya hogy te magyar gyerek te bangyen vagy és a te őseid Ázsiában nyereg alatt pihitották a húst és te barbár vagy, vagy hogy üsd a zsidót. Vagy hogy olvassa a szegény deják az újságban, mikor a papa az asztalon hagyja, hogy lefejesztek megint két embert Németországban vagy hogy Sanghájban, amit nem tudok, hogy hol van és már be is dacsiztam miatta, felrobbantották az ekszprekszvonalot, meg hogy valami tüntetőbe belélt a rendőrség, mert muszájt volt neki, mert kenyeret követeltek és kijabáltak és nem lehetett egyebet csinálni. Hát annyit hall szegény deják hogy annak van igazsága, aki erősebb, meg revolver, meg gáz, meg akasztófa, meg üsd ezt meg üsd azt, hogyhát ne is tesszen csodálkozni, ha megszedül a végén.

Dehát és nem védem azijen dejákokat, akik ijén rémdögöket csinálnak, csak tessen elzárni őket tőlünk, mer megérdemlik. Csak azért velünk ne bánjanak olyan rémszigoruan, mert én nem is hiszem, hogy attul jobb lenne a deják, inkább rosszabb lesz tülte. Mer hát mi mégsem tehetünk arról, hogy ijén csunja dolgok vannak a világon, hiszen mi kicsik vagyunk még és nem mi igazítjuk a világ dolgát.

Köszönöm a Szerkesztő Urnak, ha meg teccik ezt írni és maradtam szolgálja

Temesvári Pali, az első osztályból

fejfájás

ellen

Betétvás parztilla!

Ma lássuk a Ripensiat!

A Bánság, sőt mondhatni az ország „nagy csapata”. De a név bármily ókori, viselője a legmodernebb labdarugás képviselője és modern szerveztében is: professzionista. — Nyílt professzionista — a hogy a vezetőség hangsúlyozza — nem amatőr, azaz nem álamatőr.

— A csapat sportteljesítményéről csak röviden, hiszen ismeri mindenki. Tavaly Nemzeti Bajnok s affelé tör az idén is. A szép eredmények közül a legszebbnek tartjuk a tavalyi 2:1-es győzelmet a Ferencváros ellen Bukarestben s a turán a Rotterdam válogatottja elleni 2:1-es sikert. Három héttel előbb a nagy magyar válogatott 4:2-ös eredményt ért el ellenük!

— Hogy ki volt és jelenlegi válogatott a csapatban? Mindenki. Azaz pardon, a balbék nem. Kivétel, amely megerősíti a szabályt.

— Sikereink titkát a szakszerű vezetésnek tudjuk be, amely minden játékosnak megkeresi a posztját, ahol tökéleteset ad. Lakatos, az ország legjobb balfedezete, mint csatár jött hozzánk. Dobay, a legjobb lövő csatár, mint összekötő és fedezet jelentkezett nálunk és csak a tavalyelőtti turán jöttünk rá, hogy felülmulhatatlan balszélső. Kotormány is vándorolt posztról-posztra, míg megragadt kitűnő középfedezetnek.

— Edzőnk, Uridill, a híres sokszoros osztrák válogatott, aki olyan népszerű volt annakidején Bécsben, hogy egyik legkedveltebb kuplé róla szólt:

„Heute spielt der Uridill. . .”

A labdarugósport mai helyzetében helyesnek és szükségesnek tartjuk a professzionizmust, a régi jó sportszellemet ma a becsületes profisporttal akarjuk fel támasztani. Megjegyezzük, hogy csak a játékos profi, a vezetőség amatőr. Feltétlen megemlítést érdemel az is, hogy nemzetiségi vagy bármiféle előítéleteknek vagy ellentéteknek nyoma sincs nálunk: az igazi sportszellem kizárja az ilyesmit. Román, magyar, német, zsidó a legigazibb sportbarátság jegyében küzd egymás mellett.

— A játékosok keresete? Átlag évi 60 ezer lej. De most áprilisban a válogatottak 15 ezret is kerestek. De emellett mindnek van rendes foglalkozása. Az észszerűen üzött sport nem kaptja el és zülleszt le a fiatalágot, mint egyesek mondják, sőt fegyelmezi, felemeli!

— A Ripensia r. t. jövedelme? Anyagi ügyeink rendezettek, évi költségvetésünk egymillió körül mozog. Az első években áldozatokat kellett hozni, 1933-ban az „üzem” kifizette önmagát s 1934-re már fölösleg lesz, amelyből komoly tartalékalapot remélünk.

— Az idei szezonra három nagy középeurópai csapat lehozatala lesz a „slágereink.” A Ferencváros már le is kötöttük augusztus 12-ikére, de a beutazási engedély körüli ismert akadályok még nyakát szeghetik a tervnek. S a Fradi most már bánatpénzt követel tőlünk, hogyha az utolsó percben nem jöhetnének, kárpótolva legyen.

Ez nagyjából a Ripensia. Tegyük hozzá a fentiekhez, hogy az egyesület vezetői sokat fáradoztak, dolgoztak és kockáztattak is, míg összekovácsolták a bajnokcsapatot. A klub elnöke Lázár Kornél dr. volt képviselő, vezetőségi tagok: Leucutia Aurél, Jancu Traján volt szenátor s más, a közéletből is ismert nevek, Berger Jenő pamutnagykereskedő, akinek szervezőereje, áldozatkészsége különösen hozzájárult a csapat nagyraemeléséhez. Balázs Dénes mérnök, hosszú időn az egykori verhetetlen Kinizsi volt főtitkára, aki most minden tudását, ügybuzgalmát és sporttapasztalatait a Ripensia szolgálataiba állítja és még többen.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Terjed a szövetkezeti mozgalom

Nagyszabású megmozdulás a Székelyföldön

Csikszereda, május 15.

Sztanko Zoltán erdőmérnök, Kertész István kereskedő és Imre Dénes tisztviselő elhatározták, hogy május 28-ikára a csikszeredai közbirtokosság székházába nagyszabású előértekezletet rendeznek a közgazdasági bajok és az azokból kivezető utak lefárasztása érdekében.

A nagyjelentőségű gyűlésre a vármegye összes községeiből, idértve Gyergyót is, minden tevékeny embert meghívják. Teret dolgoznak ki, melyben élesvonalalal ki-
tűntetik a mai idők követelményeinek

megfelelő célszerű és egyöntetű gazdálkodás rendszerét, amit, ha az értekezlet elfogad, egy későbbben összehívandó hatalmas népgyűlés elé terjesztenek s így keresnek új csapásokon kiutat a mostani körülmények között teljesen kilátástalan gazdasági életből.

Tekintettel, hogy az utóbbi időben egyre szélesebb körben terjed Csikban is a szövetkezés eszméje az előértekezlet iránt, melynek meghívói szétküldése most vannak folyamatban, hatalmas érdeklődés nyilvánul meg.

Mi van a konverziós törvény végrehajtási utasításában?

Bukarest, május 15

A régen várt végrehajtási utasításnak első szövege végre megjelent. Ez a miniszterelnökség mellé rendelt konverziós bizottságnak a munkálata, amelyet még maga a kormány sem hagyott jóvá és a mely a kormány jóváhagyása után még a törvényhozó tanács elé is kerül. A szöveg tehát még nem a legutolsó, még nem is az utolsóelőtti szó a konverziós rendelkezések sorozatában.

Ennek a rendeletnek jóval előbb meg kellett volna jelennie és az érdekeltek százai már kimerültek a feszült várakozásban, mire ez az első, még nem is hiteles szöveg napvilágot látott.

Az általában követett módszernek megfelelően, ez a végrehajtási utasítás is csak megismétlése és átszövegezése a törvénynek úgy, hogy annak szöveg szerinti ismerete felesleges a laikusok számára.

Ugyancsak a tradíció vonalában marad a szövegező bizottság, amikor megkísérel visszavenni a konverziós kedvezményeket azoktól, akiknek a törvény megadta.

A játék ezuttal is a 20 holdon felüli mezőgazdasági adósok ellen irányul, amint az alábbiakból ez rögtön kitűnik.

A B. L. annakidején részletes kivonatokban ismertette a konverziós törvényt és azóta fordításokból és magyarázatokból annak intézkedései köztudomásúakká váltak és így ezuttal a végrehajtási utasításnak most megjelent tervezetéből csak azokat a helyeket emeljük ki, ahol eltérések és módosítások vannak. Tudni kell, hogy az alkotmánytörvény szerint a kormánynak nincsen joga törvényértelmezés látszata és ürügye alatt a törvénynek lényegét megváltoztatni. Azok a rendelkezések tehát, amelyek ilyen természetűek, vagy már a törvényhozótanácsban ki-
küzöböltek, vagy az egyes vitás esetekben az érdekeltek félnek lesz joga a bíróság előtt arra hivatkozni, hogy a rendelkezések, a törvények ellentétesek és így nem alkalmazhatók.

Ezek előrebocsátása után ismertetjük a végrehajtási utasítás azon rendelkezéseit, amelyek a törvényt szöveget kiegészítik, magyarázzák, vagy módosítják.

A mezőgazdasági adósok csoportjának meghatározásánál a törvény kimondotta, hogy az adósok román állampolgárnak kell lenni. A végrehajtási utasítás ehhez most hozzátesszi, hogy az adósok a törvény kihirdetésekor kell román alattvalónak lenni. Ez azt jelenti, hogy a tartozás keletkezésekor, sőt még 1931 december 18-án is az adós külföldi lehetett és mégis konverzió alá esik, ha az állampolgársága a törvény kihirdetése napján megvolt. Még a végrehajtási utasítás megjelenése előtt tömegesen jelentkeztek olyan egyének, akiknek nem volt román honosságuk, mert kimaradtak a honossági listából, vagy mert nem fogadták el okirataikat. Ugyancsak nagyszámúak vannak olyanok, akik már évek óta előtt naturalizálást kértek. A törvény szövege szerint ezek kétes helyzetben maradtak és a végrehajtási utasítástól várják, hogy megfelelő magyarázattal jogal-

lásukat tisztázza. A fentidézett szöveg arra alkalmas, hogy mindazokat kizártnak tekintsük a konverzióból, akiknek honossága a törvény kihirdetése napján formailag is és véglegesen nem volt megállapítva. Azonban még ezen szöveg mellett is azok, akiket nem vettek fel a névjegyzékbe, de azt utólag kérték, konverziós jogosultságnak kell tekinteni, mert a listára való felvétel nem jogcím az adósnak, hanem csak megállapítása. Akit tehát utólag felvesznek, mindig is román honos volt és így mindig is megvolt a konverzió jogosultsága.

Hosszasabban időztünk ennél a kérdésnél, mert ezt mindenekelőtt kisebbségi probléma is. Főzve vannak elintézetlen honossági ügyek az igazságügyi miniszteriumban és ezekben túlnyomó részben kisebbségi emberek érdekelve. Ezeknek egyéb nehézségeihez most az is hozzájárul, hogy a konverzióból kizárják őket.

Ugyanennél a fejezetnél a végrehajtási utasítás azt is kimondja, hogy a földadó alá eső ingatlan fekvése közömbös, vagyis a városok határába eső földadóval megadóztatott ingatlanok is konverziós jogosultságot adnak és azt is kimondja a végrehajtási utasítás, hogy nem számít, ha az adóslajstromokban az illető ingatlan nem az adós nevében áll. Ez az utóbbi rendelkezés azt jelenti, hogyha bármely okból (pld. az előző tulajdonos még bennmaradt az adóslajstromban vagy az adó a hasznélvező fizeti) az adós nem szerepel, mint adófizető, mégis konverzióra jogosult.

A „látszat szerint jelentkező tulajdonos” homályos fogalma a végrehajtási utasításban sem lett világosabb.

Jelen szakasz értelmében látszat szerint jelentkező tulajdonosnak tekintendő, aki tulajdonosként viselkedik és akit közismerten annak tartanak. Ezekkel a szavakkal magyarázza a végrehajtási utasítás ezt a kategóriát, amelyet az új konverziós törvény iktatott a jogrendszerbe és amelyet ezen magyarázat után sem tud senki meghatározni.

A törvény 2. paragrafusa csak általánosságban mondja ki, hogy a mezőgazdasági adósok 1931 dec. 18 előtti tartozásai esnek konverzióba, amennyiben a törvény által kivéve nincsenek.

A végrehajtási utasítás részletezi és megállapítja, hogy a tartozás konverzió alá esik, tekintet nélkül arra, hogy szerződésből, végrendeletből, szerződés szerinti jogviszonyból, deliktumból, vagy „quasi delictumból” ered, tekintet nélkül arra, hogy főadósról, vagy mellékkötelezettéről van szó és tekintet nélkül arra is, hogy a 7 és 8 paragrafusok szerinti deklarációban benne vannak-e vagy sem.

Ugyanebben a szakaszban kimondja a végrehajtási utasítás, hogy az 1931 december 18. után hozott határozatokban megállapított perköltségek is konverzióba esnek, hogyha konverziós tartozás megítélése iránt indított perek és eljárások során merültek fel. Ez a rendelkezés kifejezetten törvényellenes és miután durván sérti az ügyvédek érdekeit, bizo-

A divatos

női típus

teremtette meg a divatos parfümöt.

Az 1934 nőjének szilüetije megköveteli a légiesen illatozó parfümöt.

Persia és Arábia költői megénekelték a keleti szépségek dicsőségét — mélytűző sötét szemek, teli arcok és még teltebb vonalak. És még néhány évvel ezelőtt ez a női típus volt az, amely nemcsak a napsugaras Keleten, de az egész világon uralkodott. Nehéz virágesszenciákat készítettek az illatszeresek, hogy ezt a nőiséget kiemeljék, hogy felhívják a figyelmet az illat révén.

Mennyire megváltozott napjaink asszonya!

Eltűntek a párnák, amelyek a csipőt és a mellét kiemelték — a hamis haj, amelyből a toronymagas frizurák készültek, amelyek oly népszerűek voltak anyáink idejében. Nyúló, szinte törékeny vonalak; a haj csak a keret a bájos képhez, a női archoz; a ruha csak drapéria a formák-

hoz, amelyeket kidolgoztak tornával, testgyakorlattal, életrenddel, tudományos masszázsokkal. A parfümgyárosok — és Lady az élen — megelégedtek feladatuknak amikor elkészítették 1934 nőjéhez ideálisan illő parfümüket. Légies, nagyszerűen illatozó kölnivizek, amelyek tökéletesen harmonizálnak a modern vonalakkal, modern frizúrával, modern ruhákkal. Ha legközelebb bálba megy, mielőtt felvenné estélyi ruháját, illatosítsa magát a Chat Noir kölnivel, amely légies, édes illatárba fogja burkolni, amely bőrből látszik áradni és amelyet dekoltázsának indiszkrécioja fog elámulni. Bámulóinak seregén fogja észlelni a hatást, akik az Ön egyéniségét becsukott szemmel is élvezhetik, hálá a művészetnek, amellyel illatosítja magát.

EAU DE COLOGNE

Chat Noir Lady

nyára élénk vitákra fog alkalmat adni a konverziós perek során.

A leggyakorlatibb konverziós kérdések egyike a törvény 3. paragrafusa, amely a tartozás összegének kiszámításáról rendelkezik. A törvény szerint a kihirdetés napján fennálló tőktartozáshoz hozzászámítandó „a még kifizetetlen kamatok” és pedig 1931 december 18-ig a szerződéses, vagy törvényes kamat, attól a dátumtól kezdve pedig a törvény kihirdetése napjáig 2 százalékos. A törvénytörvény magyarázatra szorul, hogy mi értendő „kifizetetlen kamat” alatt?

A végrehajtási utasítás kimondja, hogy csak az a kamat kifizetetlen, amelyet készpénzben nem egyenlítették ki. Az 1931 december 18. után terhelt vagy tőkésített kamatok még kifizetetleneknek tekintendők és akkor is, ha az adós ezen könyvelésekhez hozzájárul.

Az 1931 december 18. után rendeltetés nélkül befizetett összegeket elsősorban a legutóbbi számlázárat után felmerült kamatokra kell számítani és a többletet az egyenlegre.

(Folytatom)

A román kivitel korlátozása nyomán fellendült Argentína tengeri kivitele

London, május 15

A román tengeri kivitel korlátozásával rendkívül fellendült Argentína tengeri kivitele. Argentína újabb 52 hajót bérelt, amelyekkel további tengeri kivitel kíván lebonyolítani.

Ausztriában megkezdődött a polgári pártok feloszlata

Bécs, május 15

Ausztriában is megkezdődött a még meglevő polgári pártok feloszlata. Ma oszlatták fel kormányrendelettel a keresztényszocialista pártot s a napokban kerül sor a Landbund és a nagynémet-párt feloszlására.

A parlamentarizmus megszűnésével természetesen a parlament épületére sincs szükség. A kormány ezentúl a parlament épületét nemzetközi kongresszusok rendezésére engedi át. Az első ilyen kongresszus, amelyet már a parlament épületében tartanak meg, a páneurópai kongresszus lesz.

Ismét kiskorú diákbandát fogtak el

Barlad, május 15

Az itteni rendőrség hétfőn reggel a Jasiából érkező személyvonat utasai között áttágn betörőbandát fogott el, amelynek egy Tomescu Gheorghe nevű IV. gimnazista volt a vezére. A banda főbb tagja 12-16 éves fiú volt, akinek revolvereket és betörőszerszámokat találtak. Bevallották, hogy Jasiában számos betörést és lopást követtek el s most Barladba akarták áttenni működési területüket.

Halálosvégű politikai verekedés egy dobrudzsai faluban

Bukarest, május 15.

A Silistra melletti Caragiat község ma délelőtt véres verekedés színhelye volt. A liberális párt hívei gyűlést tartottak, hogy megbeszéljék a községi választás előkészítő munkájának teendőit. Valami jelentéktelen ügyből kifolyólag vita keletkezett, mely két táborra osztotta a jelenzőket. Verekedés támadt, botok és kések kerültek elő. Mire a csendőrség beavatkozott, már

három halálos áldozata volt a háboruszkodásnak. Ceapar Dumitru interimárbizottsági elnök, Anghel Doghire és Singhi Semkoff községi tanácsosok személyében. Több súlyos sebesülés történt. A csendőrség a silistrai ügyészséggel karöltve megindította a vizsgálatot.

— **Lugosi hírek.** Olariu Valéria 20 éves Rekettyő községi leány bátyja revolverét habrálta, a fegyver elsült és a szerencsétlen leányt halálosan találta. — Kraszógombás községben Haduka János két kis gyermeke tüzet rakott a kolumbácsi legyek ellen. Egy kipattanó szikra felgyújtotta a közelben levő szénakazalt, majd az erős szélben meggyulladt a lakóház és istálló is. A tűz továbbterjedését csak nehezen tudták megakadályozni. A kár kétszázezer lejre tehető. — A lugosi ágostai—evangelikus hitközség most megtartott közgyűlésén elhatározta, hogy ősszel újra megnyitja elemi iskoláját, a melyet a rossz gazdasági viszonyok miatt évről évre zárva tartott. — A lugosi tanács választás május 20-án zajlik le. A választáson három lista indul. A magyar jelöltek dr. Bireescu Sándor hivatalos listáján szerepelnek. — Az orsovai erdőgazgatóság július elsején Lugosra költözik. — Sirbiu Demeter jómódu kostályi földmives, akinek veje és leánya évek óta Amerikában élnek, egy, állítólag Amerikából érkező idegen csalafintaságának áldozatául esett. Az idegen Amerikából hozott üdvözlések címén beférkőzött a hiszékeny gazda bizalmába és egy alkalmas pillanatban ellopta elrejtett ékszereit. Az ismeretlen tolvaj ellen megindult az eljárás. — A kolumbácsi legyek csipésztől Facsád járásban ezideig 6 16, 25 juh, és 14 szarvasmarha pusztult el. — A kolumbácsi legyek ellen gyűjtött tüztől meggyulladt és leégett Stachescu Erzsébet Zsábró községi asszony háza és a hozzátartozó gazdasági épületek. A kár háromszázezer lejre tehető.

Kolozsváron újabb áldozata van a kolumbácsi legyek látogatásának

Kolozsvár, május 15.

A kolozsvári vármegyei főnökséghez és a főállatorvosi hivatalhoz beérkezett vidéki jelentés szerint

Kolozsmegye egész területét is elárasztották a kolumbácsi legyek s egyes falvak máris érzékeny károkat szenvedtek. A veszedelem általában sokkal nagyobb, mint ahogyan a hatóságok azt az első pillanatban hitték, segíteni azonban már nem lehet rajta másként, mint a régi jó falusi módszerrel: a falvakon az istállók közelében mindenütt tüzeket gyújtanak, hogy ennek a füstje verje el a veszedelmes férgeket.

Hétfőn délelőtt egyébként Kolozsváron

újabb két embert szállítottak be a kórházba. Schmalb Gyula 19 éves kelmefestő úgy összeesiepték a Kolozsváron egészen szokatlan undok vendégek, hogy állapota igazán komoly. A másik áldozat egy fiatal cselédleány, Taposa Mária. Az orrát csipte meg két kolumbácsi légy. A két csipéstől az orra egészen feldagadt és magas láza lett.

A vármegyei főorvosi hivatalhoz érkezett jelentés szerint eddig

Sárd községben nyolc, Diós községben 8 Kajántón 5, Szentmártonban 6 és Mera községben 15 állat pusztult el a legyek csipése következtében.

Megszakadtak a cseh—osztrák kereskedelmi tárgyalások

a csehek teljesíthetetlen követeléseivel

Bécs, május 15.

A cseh—osztrák kereskedelmi tárgyalások szombat kora reggeltől a késő esti órákig tartottak.

A tárgyalások alatt

súlyos ellentétek robbantak ki.

mert a csehek, valószínűleg a római há-

mas egyezmény ellensúlyozására, teljesíthetetlen követelésekkel léptek fel. Este Ausztria bejelentette, hogy nem folytatja tovább a tárgyalásokat.

A tárgyalások megszakadása, valószínűleg végleg utját állja egy cseh—osztrák, mint a cseh—magyar kereskedelmi egyezmény megkötésének.

Kétszer bukfencet vetett a munkásokkal telt teherautó

Tizenegy súlyos sebesült

Plojesti, május 15.

Irtózatosszerű szerencsétlenség történt hétfőn reggel fél 6 órakor a Plojesti és Campina közötti országútszakaszon. A Pl. 2154 rendszámú teherautó munkásokat vitt ki a Romano-Americana petroleum-társaság egyik Baicoi melletti telepére. A gépkocsi vezetője, Micu Constantin, 90 kilométeres sebességgel hajtott, amikor az országuton az egyik gazdaságból libanyáj röppent utjába.

Ki akarta kerülni a gázolást, de olyan

szerencsétlenül fordított a kormánykeréken, hogy a száguldó gépkocsi az árokba szaladt s kétszer bukfencet vetett. A teherautón levő kilenc munkás és egy asszony 4 éves gyermekével súlyos sérüléseket szenvedett.

Valamennyiüket be kellett szállítani a plojesti Schuller-kórházba. A gépkocsinak semmi baja sem történt, de a horzalmass szerencsétlenség láttára örülni futásnak eredt s elbujdosott a mezőkön. A csendőrség keresi.

Jeszmás híres magyar futballistát verekedés közben agyonlőtte egy rendőr

Halálos incidens Pesterzsébeten

Budapest, május 15

Véres dráma játszódott le vasárnap éjszaka Pesterzsébeten.

Az utcán egy társaság sorra inzultálta a járókelőket, amikor eléjük került Gedényi Kelemen rendőrfőtörzsőrmester, aki igazolásra szólította fel a társaság tagjait. A társaság egyik tagja fenyegetően lépett fel, s amikor a rendőr kardot rántott, egyetlen ökölcsapással leütötte.

Majd amikor a rendőr magához tért, utánuk sietett s ismét feltartóztatta a garázdálkodó embereket, de ismét pórul járt, mert mielőtt még védekezni tudott volna, az előbbi ellenfele újra leütötte.

Most már azonban gyorsabban magához tért és

revolvert rántott.

A másik azonban gyorsan rávetette magát, belerugott a rendőrbe s amikor az elesett, rátérdelve ütötte. Verekedés közben a rendőr revolvere elsült és a golyó a rajta térdelő férfi hasába fúródott.

Mire a mentők kiérkeztek, a súlyosan sebesült férfi a helyszínen meghalt. A társaság többi tagjai elfutottak s így a halott zsebében talált iratokból állapították meg személyazonosságát.

Kiderült, hogy Jeszmás József egykori híres válogatott futballjátékossal azonos.

Jeszmás a pályán kapott sérülése miatt már egy éve nem játszik. Azóta mint tréner és boxhajnok kereste kenyerét.

A végrehajtó ellen még a csodarábbi is tehetetlen

Munkács, május 15.

A kerületi bíróságon Scheur egyesbíró érdekes ügyet tárgyalt. A vádlott a híres munkácsi csodarábbi Spira volt, aki hatóság elleni erőszak vádjával és hivatalos közegek megsértése miatt került a bíróság elé.

A csodarábbi a tárgyaláson nem jelent meg és védelmét is hivatalból kirendelt

védő látta el.

Spira rabbi ellen az volt a vád, hogy megakadályozta az adóvégrehajtókat munkájuk teljesítésében és megsértette a hivatalos közegeket.

Mint emlékeztet, Spira a múlt évben férjhez adta leányát és a lakodalmat nagy ünnepségek között tartották meg. Az egész világról érkeztek adományok a csodaráb-

bi házához és az adóhivatal úgy gondolta, hogy itt az ideje Spira félmillió adótartozását behajtani.

A lakodalom előestéjén két végrehajtó jelent meg a rabbi házában és foglalni akartak, amde

a rabbi nagy átkot szórt a végrehajtókra, majd előhívt a bókereit, akik a végrehajtókat kitették a házból.

A tegnapi tárgyaláson a tanúk kihallgatása után a csodarábbi bűnösnek mondták ki és 500 korona fő-, 100 korona mellékbüntetésre, behajthatatlanság esetén 14 napi elzárásra ítélték.

Megnyitották a Népszövetség 79-ik ülészsakát

Genf, május 15

Ma délelőtt megnyitották a Népszövetség 79-ik ülészsakát. Ezen az ülésen még csak belső szervezeti kérdések kerültek tárgyalásra. A Saar-vidék ügyét csak Eden megérkezése után tárgyalják Barthon holnap érkezik Genfbe.

Legújabb

LETARTÓZTATTÁK A CAPS VISÓI ÜZEMÉNEK VEZETŐJÉT

A Bunescu és Falou vezérfelügyelők által megindított vizsgálat folytatásaként, a Caps felsővisói üzeméhez kiszállott Tiller György dr. vizsgálóbíró és Baciu Augustin ügyész, akik három napon át tartó vizsgálat után megállapították, hogy a Capsnál elkezdett összeg közel egy millió lejre rug.

Vasárnap este a vizsgálóbíró letartóztatta Joan Marin erdőmérnököt, a Caps visói üzemének vezetőjét, akit ma beszállítottak a szigeti ügyészségre.

A Caps-panamának ez már második letartóztatottja, mert — amint néhány nappal ezelőtt megírtuk — letartóztatták Krafcsik Ignác Caps-pénztárnokot, akinél 400.000 lej hiányt állapítottak meg.

A MAGYAR—JUGOSZLAV HATÁRINCIDENS ÜGYE A NÉPSZÖVETSEG ELŐTT

A Népszövetség tanácsulése ma zárt ülésen elhatározta, hogy a magyar kormány a jugoszláv—magyar határincidens tárgyalás előterjesztett beadványát a Népszövetség legközelebbi ülészsakán tárgyalják le.

Magyarország beadványa Európaszerte nagy visszhangot keltett és a londoni sajtó ismerteti tartalmát. A beadvány harmincegy határincidens sorol fel, amelynek folyamán jugoszláv határőrök tizenöt embert lőttek le és százket családot utasítottak ki. A jelentéshez hozzáfűzik, hogy a helyzet még nem fenyegeti a békét, de fenyegeti a békés nemzetközi viszonyt.

Az olasz sajtóban Messagero csodálkozik, hogy a Népszövetség titkársága eddig titkolta a panaszt, amely 250 gépirásos oldalt és 88 oldalas mellékletet tesz ki.

Budapesti illetékes helyen kijelentették, érthetetlen hogy a beadvány meglepte Európa közvéleményét, holott Kánya külügyminiszter kijelentette már ebben az ügyben, hogy mindent megpróbál a békés elintézésre, de ha nem sikerül, a Népszövetséghez fordul. Magyarországi békés szándékát fejezi ki azáltal, hogy a legilletékesebb fórumhoz, a Népszövetséghez fordul orvoslásért. Egyébként sincs sok értelme az idegességnek, mert a beadványt csak a Népszövetség szeptemberi ülészsakán tárgyalják le.

TATARESCU MINISZTERELNÖK KISENEVBE UTÁZIK

Tatarescu miniszterelnök vidéki látogatásainak következő útja Kisenévbe fog vezetni, ahová csütörtökön indul. A beadvatotottak úgy tudják, hogy ezalkalommal Tatarescu fontos politikai nyilatkozatokat szándékozik tenni, úgy a belpolitikai helyzetről, mint a liberális párt legutóbbi belső eseményeiről.

A HADSEREG FŐTANACSA

Ma Miklós herceg elnöke alatt ülést tartott. Elhatározták, hogy a hadügyi költségvetés egyes tételeinek felemelését fogják kérni a kormánytól.

Élelet van, de legelő nincs

Haró község megkontrázta a semmitőszéki ítéletet

Erdőt kapnak a dévai csángók a jogtalanul elvett harói legelőért

Déva, május 15. Két hónappal ezelőtt elhangzott egy semmitőszéki ítélet, amely egy 11 év óta huzódó per végére tett pontot. A Semmitőszék végső fokon visszaitélte a dévai csángó-magyaroknak azt a 83 holdas legelőt, amelyet a Déva melletti Haró község román lakossága 11 évvel ezelőtt erőszakkal birtokába vett és azóta is birtokában tart mégpedig — most már a semmitőszéki ítélet megállapítása szerint is — jogtalanul.

Sajnos, a semmitőszéki ítélet a jelek szerint, csak elvileg jelentősége, mert nem lehet végrehajtani. Az ítélet úgy szól, hogy a harói román lakosság köteles a jogtalanul birtokába vett csángólegelőt a jövőre követhetetlenül terhe mellett visszaszolgáltatni, de a haróiak erre nem hajlandók.

Még 1923-ban történt, hogy a haróiak megszállták a dévai csángók legelőjét és kijelentették, hogy miután a legelő a haróiak határában fekszik, azt magukénak tekintik. A csángók annakidején össze is ütköztek a haróiakkal a legelő miatt, egy halálos és több súlyos sebesült áldozata is lett a legelőháborúnak. Aztán pert is indítottak az agrárbírósnál a legelő visszaszerzése érdekében s így került az ügy a Semmitőszékhez, amely végsőfokon visszaitélte a legelőt a csángóknak.

A Semmitőszék visszaitélte — és a haróiak nem adják vissza!

Igy áll e pillanatban, az ítélet elhangzása után két hónappal a véresemlektű harói csángólegelő ügye.

Amint értesülünk, nem csak a helyi hatóságokat, de a kormányt is foglalkoztatja a harói legelő kérdése. Annakidején, amikor a Semmitőszék meghozta ítéletét, a Magyar Párt itteni vezetősége dr. Miocu megyefőnököt kérte fel arra, hogy sze-

rezzen érvényt a legfelsőbb bíróság döntésének és helyezze vissza jogaikba a csángókat, akiket egyik legjövődelméből forrásuktól fosztott meg a legelő erőszakos elvétele. A megyefőnök megígérte, hogy tanulmányozni fogja az ügyet és kielégítő megoldást fog találni. Érdeklődésünkre dr. Miocu megyefőnök most a következőket mondotta:

— Alaposan tanulmányoztam a kérdést. A helyzet az, hogy a semmitőszéki ítéletnek érvényt lehetne ugyan szerezni fegyveres hatalommal, de nem volna célravezető, mert a legelő a haróiak portája előtt fekszik és állandó volna az összetűzés közöttük és a csángók között. Ezért javaslatot tettem a kormánynak, illetve a földművelésügyi miniszteriumnak, hogy a csángókat a legelőért az állami erdőségekből kárpótolják. Az ügyet Popescu Crucea földművelésügyi vezérfelügyelő már át is tanulmányozta és javaslatára a berzani állami erdőségből fogja a kormány kártalanítani a csángókat a harói legelőért.

Győzött Herriot kormánytámogató

Heves harcok után a radikális-párt kétharmad politikája többsége bizalmat szavazott Herriotnak

Páris, május 15. A radikális-párt kongresszusa, újabb heves viharok után, Herriot döntő sikerével fejeződött be.

A drámai jelenetekben bővelkedő zárgyűlésen kétharmad szótöbbséggel bizalmat szavaztak a nemzeti egység politikájának.

s ezzel a párt többsége igazolta Herriot kormánytámogató politikáját.

Herriot egész politikai pályája alatt

— A megoldással — mondotta tovább a megyefőnök — a csángók is meg vannak elégedve, mert belátják, hogy ha jogszerűen meg is illeti őket a legelő, de jobban járnak, ha békés egyezség alapján, megfelelő kártérítés ellenében lemondanak róla a haróiak javára, akiknek — mint mondtam — a portájuk előtt fekszik a legelő és a csángóknak oda kellene hajtaniuk marháikat legeltetni.

A megyefőnök kijelentette még, hogy a kártalanítás most már rövidesen meg fog történni. Azért késett mostanáig, mert a kártalanításhoz törvényjavaslatot kell megszavaznia a parlamentnek, a fontos pénzügyi és más törvények miatt azonban ennek a javaslatnak a betervezése késelt. A napokban különben Dévára érkezik Mano lescu Strunga földművelésügyi államtitkár, hogy több agrárkérdést megtárgyaljon és akkor feltétlenül rendezik most már véglegesen az elvett legelőért való kárpótlás kérdését is és kijelölik az állami erdőségek azt a részét, amit a csángók kapni fognak.

Az időközben leszegényedett csángók nem bánják már a harói legelőt, ha már semmiképpen sem kaphatják vissza, semmitőszéki ítélet alapján sem, de csak adják már nekik azt részt az állami erdőségből, amit a Vajda-kormány is ígért, de nem adott.

Igaz, akkor még nem volt semmitőszéki ítélet. Azóta van az is. Talán most inkább megkapják az erdőt a legelőért a csángók.

A frizura tökéletes vonala

Minden alkalommal kifrissítatlan frizurát kap. A frizura megmarad egész nap, anélkül, hogy újabb rendezésre és fésülésre lenne szükség. A frizura reggelől estig ugyanazt az elegáns és tökéletes benyomást kelti. Még autózás alkalmával sem képes a szél szétfújni a haját.

A GOMINA Argentine használata rendkívül egyszerű: miután a haját előzőleg megnedvesítettük és megfésültük, elég egy kis mennyiséget alkalmazni rá s azután a hajrögzítő szert a fésűvel és kézzel egyenletesen elosztani. Ezután feltesszük a hajtartót s néhány perc alatt utólrámetetlen frizurát nyerünk. A haj sima és fényes marad.

Ez a hajrögzítő szer nem tartalmaz zsíros vagy olajos anyagokat, amelyek arthatnának. A GOMINA Argentine nélkülözhetetlen az előkelő és sportoló férfiak.

gomina
argentine

A szeplősök tovább élnek

Oslo, május 15. Dr. Gösta Svenson osloei egyetemi tanár a minap tanulmányt tett közzé, amelyben megállapítja, hogy a szeplős emberek átlagos életkora hosszabb,

mint azoké, akik nem büszkélkedhetnek ezzel az általában nem irigylt bőrváltozással.

Svenson tanár ötvennél több szeplős embert vizsgált meg és kiszámította, hogy átlag két évvel tovább élnek, mint más emberek.

Svenson azonban bevallja, hogy bizonyos betegségekkel szemben a szeplősök fogékonyabbak szeplőnélküli embertársaiknál.

SPORT

Az elmaradhatatlan meglepetés:

Az AMTE rávert az Universitateara, a Crisana alig-alig gyurta le a Tricolorot,

a többi megfelel a várakozásnak:

a Venus nehezen, a Kinizsi közepesen, a NAC könnyen győzött

Két hét múlva már Triesztben áll ki a román válogatott a csehek ellen... És még mindig nemzeti bajnoki mérkőzések robotjában örlődnek a válogatott csapat kiszemelt tagjai!... Hozzá még nem is valami biztató formában játszanak, ami nem is csoda. Ideje lenne elrendelni a pihenőt, hogy csehszlovákia ellen ne végsőig eleségázott csapat álljon ki.

A tegnapi nap eseményei különben így vetítődnek az ország eredménytváró futballhívek elé:

AMTE—UNIVERSITATEA 1:0 (0:0)

Kolozsvár, május 15.

A nap meglepetése! Az AMTE saját otthonában győzte le az egyetemiek csapatát! Az U. csütörtöki Kinizsi elleni fellángolása után újra nem mutatott meggyőző játékot, az AMTE viszont lelkesen küzdött. Az aradi munkáscsapat szívvel-lélekkel harcolta át a kilencven perces és a szerencse sem volt mostoha hozzá. A győztes gólt Karabell rugta a második félidő 5. percében. 20 méteres bombája védhetetlenül kötött ki a felső sarokban.

A gól után az U. valószínűleg kapujához szegődött az AMTE-t, de a munkások teljesen védelembe húzódtak, megakadályozták a kiegyenlítést.

(Összel: AMTE—U 4:1)

CRISANA—TRICOLOR 1:0 (0:0)

Plojest, május 15.

A Crisana hallatlanul gyenge formában van. Ez befejezett tény. A Crisana gyenge eredményesorozatának más magyarázata van.

A Crisana Barátokra építi fel a támadásait és — Barátoktól fogják.

Állandóan két-három ember „lóg rajta” és vége az eredményességnek. A Tricolor ellen is kínos verejtékkel csak

a második félidő 39. percében a Barátok által rugott góllal győztek.

(Összel: Crisana—Tricolor 4:1)

VENUS—CFR 4:3 (3:0)

Bukarest, május 15.

Szerencsés küzdelemben győzött a Venus, a CFR. különösen a második félidő játékával legalább döntetlent érdemelt volna. A gólsorrend:

9. perc Voicodca Válcov 1:0.

22. perc Colea Válcov 2:0.

42. perc Actis 3:0.

Második félidő:

10. perc Barbu II. 3:1.

18. perc Válcov II. egy 11-est kapufá-

nak lő.

21. perc Medve 3:2.

36. perc Albu (11-es) 4:2.

40. perc Radu kórnerből 4:3.

(Összel Venus—CFR: 3:2.)

KINIZSI—BRASOVIA 3:1 (1:0)

Temesvár, május 15.

A Kinizsi szép játékkal, biztosan győzött, bár az ifjúsági játékosokkal teletűzdelt Brasovia helyenként veszélyes is tudott lenni. A Brasovia még egy gólt megérdemelt volna a mutatott játék alapján, de dícséretükre legyen mondva, így is szebb gólaránnyal végeztek, mint a Crisana.

A 18. percben Zelenák I. kavarodásból lövél a vezetőgól.

A félidő utolsó perceiben a Brasovianak alkalma nyílik az egyenlítésre, de belső esatárai sorozatosan hibáznak.

A második félidő elején tíz percig a Brasovia ostromol és a kiegyenlítő gól a levegőben lóg. A feléledt Kinizsi azonban a

31. percben Szilárd lövéssel 2:0-ra javít. Négy perc múlva Szika hatalmas kapufát lő, a visszapattanó labdát Nuridsány bevágja, 2:1, a 37. percben Glasz feje a végeredmény: 3:1.

(Összel: Kinizsi—Brasovia 2:1)

A. CSOPORT:

1. Crisana	11	7	3	1	27:12	17
2. Kinizsi	12	8	0	4	29:19	16
3. Venus	12	7	1	4	31:21	15
4. Universitatea	12	6	1	5	28:17	14
5. AMTE	11	5	2	4	20:19	12
6. CFR	10	5	1	4	20:13	11
7. Tricolor	12	1	2	9	12:38	4
8. Brasovia	12	1	2	9	16:44	4

Hátralevő ellenfelek: Crisana: Venus, AMTE, CFR. Universitatea: Tricolor, Brasovia. Venus: Crisana, Brasovia. Kinizsi: AMTE, CFR. AMTE: Crisana, CFR, Kinizsi. CFR: Crisana, Kinizsi, AMTE, Tricolor. Tricolor: Universitatea, CFR. Brasovia: Universitatea, Venus.

NAC—MURES 4:0 (2:0)

Nagyvárad, május 15.

Játék és gólfölénnyel győzött a NAC. A Mures csatárai a mezőnyben szépen játszottak, de kapu előtt tehetetlenek voltak. A Mures védelem pedig lezseritottságában szabálytalanul is „dolgozott”, ami két 11-est (— és két gólt —) eredményezett.

Bodola, Glanczmann és Rónay két 11-esből lövte gólja

alakította ki a NAC-győzelem arányát.

(Összel: NAC—Mures 4:3.)

B. CSOPORT:

1. Unirea Tricolor	13	9	2	2	40:17	20
* 2. Ripensia	11	8	2	1	45:12	18
3. NAC	12	7	2	3	39:16	16
4. Juventus	10	5	2	3	28:18	12
5. Gloria CFR	10	5	2	3	28:23	12
* 6. Romania	10	2	3	5	19:21	8
7. Mures	13	1	2	9	15:52	4
8. Soimii	13	0	2	11	7:54	2

Csillaggal jelzett: a Ripensia—Romania-mérkőzés félbeszakadt. Újrajátszás a valószínű.

Nem vettük fel a táblázatba. Hátralevő ellenfelek: Unirea Tricolor: Juventus, Ripensia: Gloria CFR, Juventus, Romania. NAC: Gloria CFR, Juventus. Juventus: Unirea Tricolor, Ripensia,

Gloria CFR, NAC. Gloria CFR: Ripensia, NAC, Juventus, Romania. Romania: Ripensia, Gloria CFR, Mures, Soimii. Mures: Romania. Soimii: Romania.

Román Kupa:

RIPENSIA—GLORIA CFR 6:4 (3:4)

Temesvár, május 15.

A Ripensia, — amely pillanatnyilag gyengébb formában van, helyesebben fáradt, — csak úgy tudta legyőzni a Gloria CFR-t, hogy kénytelen volt sok gólt löni: 4:3-ra vezetett a Gloria CFR! A Ripensiában játszott a sérülésből felépült Lakatos is, de egyelőre még nem fitt.

Ilyen változatos volt a tíz gól története: 4. perc Schwartz, 1:0 — 5. p. Igna, 1:1 — 7. p. Dobai, 2:1 — 20. p. Dobai, 2:2 — 22. p. Zombory (11-es), 3:2 — 23. p. Marianut, 3:3 — 27. p. Marianut, 3:4. Második félidőben kidomborodik a Ripensia fölénye, 3. p. Schwartz, 4:4 — 14. p. Ciolac, 5:4 — 36. p. Bindea, 6:4.

A ROMÁN KUPA „NÉGYES” FORDULÓJÁT

csütörtöki játékuk le a következő mérkőzésekkel.

Bukarestben: Unirea Tricolor—UDR.

Aradon: AMTE—Phoenix.

Temesvárt: Ripensia—Venus.

Kolozsvárt: Universitatea—Olympia CFR.

Elkészült az idei Balkán labdarugó-torna műsora

Decemberben játszanak

Athén, május 15.

A görög labdarugó szövetség értesítette a Balkán-államok szövetségeit, hogy az idei „balkániadát” a Balkán Kupáért Athénben rendezik meg a következő beosztás szerint:

december 23: Jugoszlávia—Bulgária.

december 26: Románia—Görögország.

december 30: Bulgária—Romania.

január 1: Románia—Jugoszlávia és Görögország—Bulgária.

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor-utca 24.

Románia is benevezte csapatát a világbajnokságra

21 játékos szerepel a névsorban, köztük — Barátky is!

Bukarest, május 15.

A futballszövetség elnöki tanácsa a világbajnokság szabályainak megfelelően elküldte Románia pályaközpontjának névsorát. Huszonegy játékosból áll a keret. A névsor érdekessége, hogy Barátky is szerepel rajta. A szövetség ugyanis bizik abban, hogy a FIFA a fellebbezési tárgyaláson visszaadja Barátky játékjogát. A jugoszlávok ellen győztes csapat minden tagja

benn van a keretben, amely a következő:

KAPUSOK: Zombori és Püllök.

HATVEDEK: Vogl, Burger, Chiroiu, Albu.

FEDEZETEK: Deheleanu, Moravetz, Kotormány, Weichelt, Juhász.

CSATÁROK: Bindea, Kovács, Barátky, Ciolac, Klimek, Sepi II., Bodola, Dobai.

Bajnoki mérkőzések

BRASSÓ

CFR—Suburbiu 9:0 (6:0). Ströck, Csomag, Csányi és székely vetők ki részüket a gólszüretből.

IAR—Victoria 0:0. Meglepetés.

Sparta—Zernest 4:0 (2:0). A II. oszt. bajnokság döntője. A Sparta az első osztályba jutott fel.

A három tartalékkal játszó Sparta végig jól játszott. Toma (2) és Szabó a góllövők.

HOSSZUFALU

Astra—Izvorul 7:1 (4:1).

TEMESVÁR

TMTE—TAC 2:1 (2:0). Eldőlt a temesvári bajnokság! A TMTE a bajnok.

ZOMBOLYA

ZsSE—Electrica 0:0.

MAROSVASÁRHELY

MSE—Sticla 1:0 (1:0).

NAGYVÁRAD

Testvériség—Makkabea 1:1 (1:0).

SZATMAR

Barkochba—Kolping 2:1 (1:0).

Tricolor Nagybanja—SzSE 2:1 (1:0).

A magyar futball vészfire:

Sárosi megsérült!

Az orvosi megállapítás: tokszalagszakadás és vérömlés. Nem vehet részt a világbajnokságon!

Budapest, május 15.

Amitől rettegetve félt mindenki — bekövetkezett: Sárosi, a magyar futball ragyogó tudása személynéje elég komolyan megsérült! Pont a világbajnokság előtt! Ha a világbajnokságra rendbe is jönne, egészen bizonyos, hogy nem az a tökéletes Sárosi fog játszani, aki a husvétitől kezdve szinte egyszemélyes győztes. Az angolok elleni nagy győzelem mámorába hasított bele az elkeseredés: akkor, amikor már halvány győzelmi reménykedéssel indulhatott a magyar csapat a világbajnokságra...

Legújabb jelentés szerint a Glück szanatóriumában megőngenezték a sérült lábat.

Az utolsó teljes forduló eredményei

Ferencváros—Kispest 7:4 (4:3). Korányi is játszott! Még bizonytalan.

A bajnokság sorsára döntő fontosságú izgalmas hangulatban lejátzott mérkőzés nagy Ferencváros-ostrommal indul: 6. p. Sárosi, 25. p. Toldi, 30. p. Sárosi révén már 3:0-ra vezet, a Ferencváros lefékez, a fellelkesült Kispest kiegyenlít: 31. p. Somlai, 32. és 36. Serényi góljaival. A Ferencváros újra erősít. 38. percben Kemény megszerzi a vezetést. Az első félidő 43. percében Sárosi összeütközik Sarkadi kapussal és megsérül, de tovább játszik. Erős ostrommal indul a második félidő. 2. Moór, 6. Toldi, 8. Kemény lövéseivel már 7:3, a 15. percben Nemes szepit, 7:4. Az utolsóelőtti percben történik a szomorú következményekkel járható sérülés.

Törés nincs, Sárosi tokszalagszakadást és vérömlést szenvedett a bokáján. A hasonló sérülés 2-3 hét alatt gyógyul, utána is pihenőre van szükség. Sárosi nem játszhat a világbajnokságon!

A szerencsétlen összeütközés a szintén válogatott Rozgonyi háttérrel történt, közvetlenül a befejezés előtt. Sárosit ölben vitték le a pályáról.

Magyarország futballtársadalmában érthetően nagy az elkeseredés. Különösen azért, mert a játékosokat külön kérték, hogy vigyázzanak a válogatott kiszemelt játékosainak testi épségére.

ben történik a szomorú következményekkel járható sérülés.

Ujpest—Nemzeti 2:1 (1:0). Ujpest nehezen győzött a lelkes és szívós, kiesésre álló Nemzeti ellen, annak ellenére, hogy nagy fölénnyben volt. A 8. percben Kocsis 1:0, a második félidő 10. percében Avar 2:0, a 40. percben Szecsey 2:1.

Hungária—Budai 5:2 (2:1). A Hungária kényelmes fölénnyel győzött. 10. perc Szegő 1:0, — 26. Turay 2:0, — 31. Hegyes 2:1. — Második félidő: 13. p. Cseh II. (11-es) 3:1, — 31. p. Cseh II. 4:1, — 35. p. Kardos 5:1, — 41. p. Szabó 5:2.

III. ker.—Phöbus 3:2 (1:0).

SZEGED

Szeged FC—Bocskai 3:2 (1:2). Meglepetés!

MISKOLC

Attila—Somogy 1:0 (1:0). A kiesésre álló Attila felverekedte magát az utolsóelőtti helyre.

A magyar profibajnokság állása:

1. Ujpest	21	16	4	1	68:35	36
2. Ferencváros	20	17	1	2	74:37	35
3. Bocskai	21	11	3	7	48:30	25
4. Hungária	21	11	2	8	55:37	24
5. Kispest	21	7	5	9	42:48	19
6. Phöbus	20	6	6	8	38:37	18
7. Szeged	21	8	2	11	38:44	18
8. III. ker.	21	7	4	10	39:53	18
9. Budai 11.	21	6	6	9	37:54	18
10. Somogy	21	6	2	13	26:68	14
11. Attila	21	5	3	13	31:47	13
12. Nemzeti	21	2	8	10	31:57	12

Hátralévő mérkőzések: Ujpest: Budai. Ferencváros: Somogy, Phöbus, Bocskai; III. ker. Hungária: Phöbus, Kispest; Szeged: Phöbus; Ferencváros, Hungária, Szeged: Kispest; III. kerület: Bocskai, Budai; Ujpest: Somogy; Ferencváros. Attila: Nemzeti. Nemzeti: Attila.

MADRID

F. C. Madrid—F. C. Valencia 2:1 (0:0). A spanyol kupa döntője.

KOPPENHÁGA

Huddersfield Town—Koppenhága válogatott 1:1 (0:0).

Céllövés

Magyar versenyző nyerte az élőgalamb egyéni világbajnokságot is

Budapest, május 15.

Az élőgalamblovás egyéni világbajnoksága is befejeződött.

A magyar versenyzők újabb diadalával végződött ez a versenyszám is.

1. Papp Kálmán százados, magyar, 25 lövésből 25 találat. 100 százalékos eredmény!

2. Dóra Sándor magyar 25—25. Holtverseny után dönt el.

3. Calastani olasz, dr. Lumtizer, dr. Montag, Gáspárdi magyarok holtversenyben.

A verseny izgalmas, mindvégig bizonytalan kimenetű volt. A holtverseny már az első utánlövésnél eldőlt: Papp talált, Dóra galambja a kerítésen túl esett le.

Ökölvívás

SCHMELING LEGYŐZTE PAOLINOT tegnap Barcelonában. A volt német világbajnok 12 menetes küzdelemben pontozással győzött.

Schmeling tovább küzdhet a világbajnoki címért, Paulino boxkarrierje valószínűleg véget ért ezzel a vereséggel!

Kovács döntetlenül mérkőzött Párisban a holland Egon van Rompuval. A romániai profiboxoló ezután az eredménye után hazatér Bukarestbe.

Brünn válogatott csapata—Budapesti Vasutasok 9:7. A cseh bírók nagyon önkényes ítéletekkel dolgoztak és a magyar csapat így vereséggel kezdte turáját.

Atlétika

HÜLGYVILÁGREKORDOT JAVITOTT a helyből magasugrásban a bécsi Gerlande Gottlieb, 132 cm-es ugrásával. (Régi világrekord: 129 cm., Testoni, olasz.)

196 CM — UJ MAGYAR REKORD

Bódosi vasárnapi pécsi magasugrása. Bódositól joggal várják a hiteles körülmények között megugrott kétméteres rekordot!

Vívás

Magyarország párbajtőrbajnokságát 23 induló közül Dunay Pál BBTE nyerte

VILAG-MÁRKAI
Egészséges
érdeklődés
óvakodjék
súly
utáztatok

Repülősport

REPULÓVILÁGREKORD!

— hirdeti az olasz pilóták kiválóságát. A kereskedelmi áruval megrakott repülőgépek világrekordját javította meg di Mauro kapitány és Olivar-törzsőrmester. 2000 kilométer megtételével

8200 méter magasságra emelkedtek.

A régi világrekord 7507 méter Coupet francia ez év április 28-án. Az olaszok tehát nem nézték sokáig tétlenül a franciák dicsőségét.

Motorsport

A magyar Istenes nyerte a bécsi motorvezetési versenyt. 24 perc 25.6 mp alatt tette meg a 25 kilométeres távot. 2. Zankowski osztrák, 3. Swoboda magyar.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 10.271—1934. serv. economic.

HIRDETMEY

Tekintettel a marhatulajdonosok által tett megismételt panaszokra, a rakodóvölgyi legelő károsítására vonatkozólag, ezennel a következőket rendeljük el:

1. A lovak és más állatok legeltetése, a fejős tehének kivételével, szigorúan tilos.

2. A futball és más játékok (kerékpár stb.), valamint iskolai kirándulások és más ünnepségek tartása a nevezett legelőterületen tilosak.

A kihágók az 1894. évi XII. t. c. alapján, melletti kihágások végett büntetés alá esnek.

Brasov, la 9. Mai 1934.

Comisia Interimarica:

Preşedinte: Secretar General:

Dr. F. Bogdan m. p. R. Maxim m. p.

Hipnózis-gyógyászat a szervi és lelki betegségeknél

Irta: Dr. Völgyesi Ferenc főorvos.

A tartalomjegyzékből:

Az emberi lélek titkai és az emberi szervezet. — Óserők az emberi lélekben. — Kurázslás és orvosi tudomány. — Tuberkulózis és hipnotizmus. — A rákbetegség. — Az idegesség gyógyítása. — Levél a lourdesi csodahelyről. — Gyomor- és bélbajok. — Mi a hipnotizmus? — „Gyógyíthatatlan” betegségek gyógyítása. — Szervi szív- és érrendszeri betegségek, szülészeti, hipnotizmus segítségével. — Egy különös eset a hipnotikus fogyasztó és álmatlanság ellenes kurák közül. — Impotencia gyógyítása hipnózissal. — A hipnózis jelentősége szív- és asztmabetegségeknél. — Alkoholizmus gyógyítása hipnózis segítségével. — Hipnózis és szuggesztió a bibliában. — Hipnózis csodái az orvostudomány szolgálatában. — Szívnyomás, halálfelelmek, álmatlanság, szédülés, bűnöző hajlam, stb., stb., biztos gyógyítása hipnózis gyógyászati útján.

Mindenkinek, ki az emberi test és lélek titokzatos összefüggéseit megismerni akarja, aki „gyógyíthatatlan” betegségére biztos gyógyulást akar találni, el kell olvasnia ezen művet.

A roppant értékes, érdekesítően megírt vaskos mű ára csak 120 lej.

Rendelje meg azonnal, mert csak pár példány áll rendelkezésére!

Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában,

Brassó Kapu utca 56-58.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. DAVID GYORGY féle nagy

KÉZI SZÓTÁR

Részenként több mint 24 ezer címszó tartalmaz. Román-Magyar rész 60. — II. Magyar-Román rész 60. — A két rész együtt kötet egész vázlatban 150. — lej; diszes félbörtesben 240. — lej

LILIPUT ZSEBSZÓTÁR

2 rész ára 60. — lej

Kapható minden könyvkereskedésben. Kiadta a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSTÁLYA

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismételt feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Keresek 21-es hengereket megvételre. Cim: D. Gheorgescu, Gugesti. Jud. Râmnicul-Sărat. 12221

Nagy ház centrum közelében, évi jövedelem 220.000 lej, sürgősen eladó. Információ: Bartha, Szt. János-utca 11. 12254

4x3 méteres füves portal, vasredőnyvel, jutányosan eladó. Brassó, Librarie Universala, Kolostor-utca. 12254

Olcsón eladó üzembékes, új Ford Camion, jó gumikkal. Szőke, Ozun. Postrestante.

Állást nyer

Önálló cukrászsegédek keresek azonnali belépésre. Cim: Josefa cukrászda, Sibiu, Str. Gusterita 4. 12260

Keresek jól főző, önálló, tisztaság, megbízható, minden eselédet. Bartha, Szt. János-utca 11. 12262

Állást keres

Órákönyvelést vállal mérlegképes könyvelő. Megkeresést Váradi Klára a brassói 271. sz. telefonhoz kéri. 12080

Vegyes

Impotenseknek azonnali diszkkrét, garantált segítség. Válaszbélyeges leveleket „Laboratorium”, Braşov, Brătianu 64. 12191

A TÜNDÉRUJAK

régebbi évfolyamaiból egyes számok a B. L. kiadóhivatalában kaphatók.

Ennek a nagyszerű magyar kézimunka újságának régebbi számait kiadóhivatalunk a pénz előzetes beküldése mellett a következő árakban szállítja:

5 füzet megrendelése esetén drb.-ként	20 lej
10 " " " " " "	15 " "
20 " " " " " "	13 " "
25 vagy több füzet	11 " "

A Tündérujjak friss számai példányonként 45 — leibe kerülnek.

Ezek a régebbi példányok tehát nagyon olcsók és így a jó háziasszony asztaláról nem hiányozhatnak.

Felölősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.